

RIYAZIYYAT

Dərslik

I hissə

2

LAYIHƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT HİMNİ

*Musiqisi Üzeyir Hacıbəylinin,
sözləri Əhməd Cavadındır.*

Azərbaycan! Azərbaycan!
Ey qəhrəman övladın şanlı Vətəni!
Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırız!
Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadiriz!
Üçrəngli bayrağınla məsud yaşa!
Minlərlə can qurban oldu!
Sinən hər bə meydan oldu!
Hüququndan keçən əsgər,
Hərə bir qəhrəman oldu!

Sən olasan gülüstan,
Sənə hər an can qurban!
Sənə min bir məhəbbət
Sinəmdə tutmuş məkan!

Namusunu hifz etməyə,
Bayrağını yüksəltməyə,
Cümlə gənclər müştəqdir!
Şanlı Vətən! Şanlı Vətən!
Azərbaycan! Azərbaycan!

HEYDƏR ƏLİYEV
AZƏRBAYCAN XALQININ ÜMUMMİLLİ LİDERİ

LAYİHƏ

LAYIHƏ

DOXOLOVA KÖNÜL, KƏRİMOV SÜLEYMAN,
MƏMMƏDƏLİYEVƏ YEGANƏ, KƏRİMOV HƏBİB,
NƏBİYEVƏ FƏRİZƏ, QASİMOVA AYGÜN

Xüsusi məktəblərin **2**-ci sinifləri üçün
sadələşdirilmiş proqram əsasında hazırlanmış

RİYAZİYYAT

fənni üzrə

DƏRSLİK

1-ci hissə

© Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

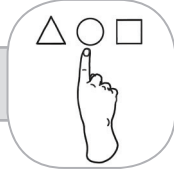
Bu nəşrlə bağlı irad və təkliflərinizi
chashioglu@gmail.com və derslik@edu.gov.az
elektron ünvanlarına göndərməyiniz xahiş olunur.
Əməkdaşlığınız üçün əvvəlcədən təşəkkür edirik!

LAYIHƏ

İŞARƏLƏR (PİKTOQRAMLAR)

DANIŞIN, DEYİN

GÖSTƏRİN

ÇƏKİN

RƏNGLƏYİN

YAZIN

LAYIHƏ

MÜNDƏRİCAT

I BÖLMƏ

1-Cİ SİNİFDƏ KEÇİLƏNLƏRİN TƏKRARI

- 1 Həndəsi fiqurlar və rənglər.....6
- 2 Ölçmə.....8
- 3 Zaman və məkan anlayışı.....10
- 4 1 – 10 ədədləri.....13

II BÖLMƏ

İKİNCİ ONLUQ. ÖLÇMƏ

- 1 Onluq və təklik.....44
- 2 11 ədədi.....47
- 3 Kütlə vahidi – kiloqram. Kütlənin ölçülməsi.....57
- 4 12 ədədi.....61
- 5 Həftə, ay, fəsil, il.....70

LAYIHƏ

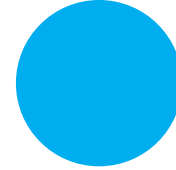
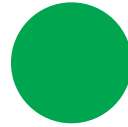
1

HƏNDƏSİ FİQURLAR VƏ RƏNGLƏR

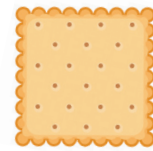
1 Həndəsi fiqurların rənglərini söyləyin.

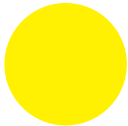
2 Şəkilə neçə dairə var? Ən böyük, ən kiçik və eyni ölçüdə olan dairələri göstərin.

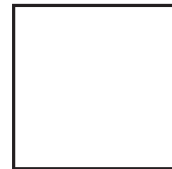
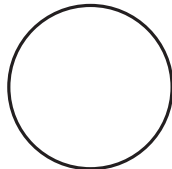
3 Kvadrat formasında olan əşyaları göstərin.

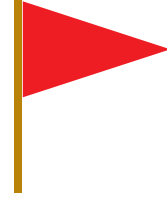
4 Kvadratları göstərin.

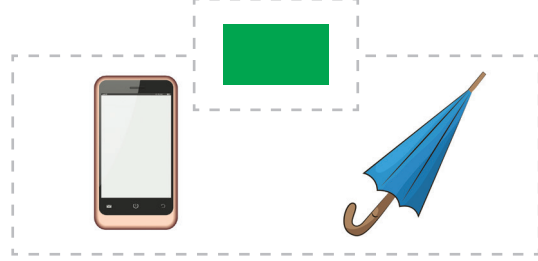
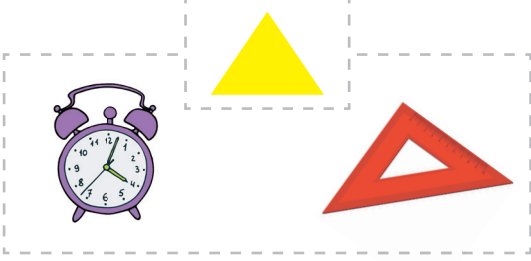
5 Dairəni göy, kvadratı qırmızı rənglə rəngləyin.

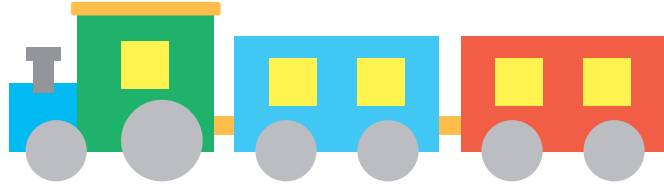
1 Üçbucaq formasında olan əşyaları göstərin.

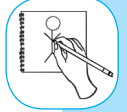
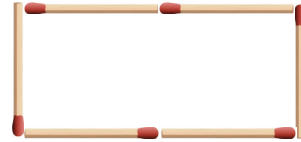
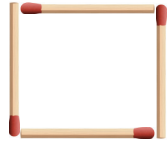
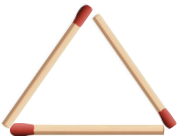
2 Fiqurlara uyğun əşyaları müəyyən edin.

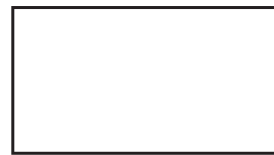
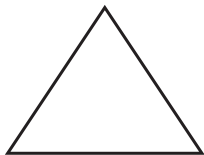
3 Qatar şəkilindəki əvvəl dairələri, sonra kvadratları, daha sonra isə düzbucaqlıları sayın.

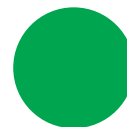
4 Nümunəyə uyğun olaraq, say çöplərindən üçbucaq, kvadrat və düzbucaqlı düzəldin.

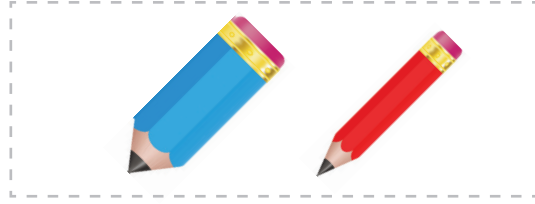
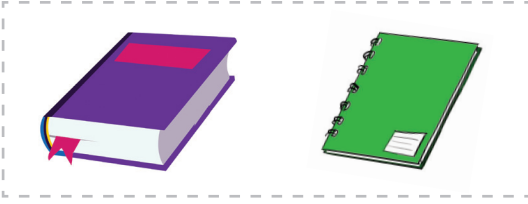
5 Üçbucağı sarı, düzbucaqlını yaşıl rənglə rəngləyin.

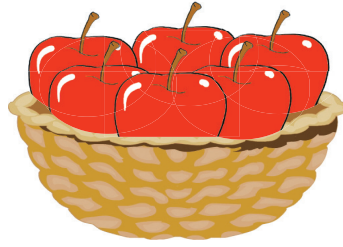
6 Dəftərinizdə 3 dairə çəkin. 1-ci dairəni göy, 2-ci dairəni qırmızı, 3-cü dairəni yaşıl rənglə rəngləyin.

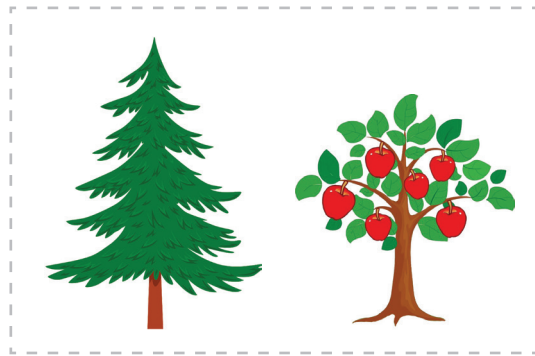
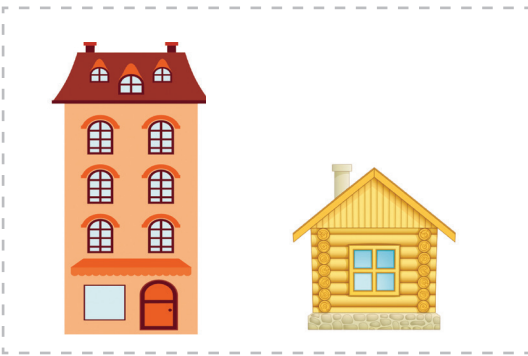
1 Hansı qalın, hansı nazikdir?

2 Hansı ağırdır: bir alma, yoxsa bir səbət alma?

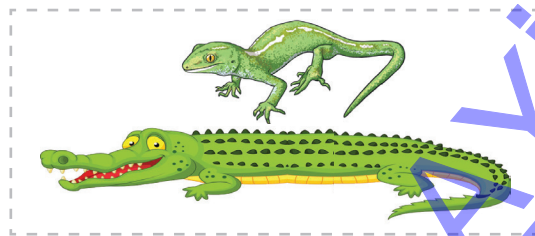
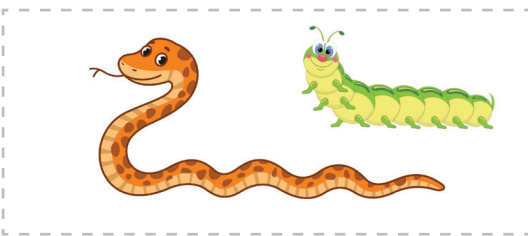
3 Hansı hündür, hansı alçaqdır?

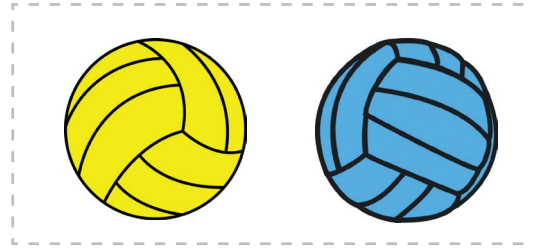
4 Hansı kəpənək çiçəyə daha yaxındır?

5 Şəkildəki canlıları adlandırın və onları uzunluqlarına görə müqayisə edin.

1 Əşyaları ölçülərinə və rənglərinə görə müqayisə edin.

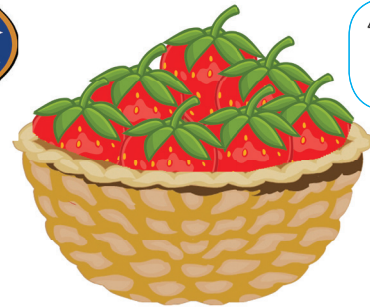
2 Şəkilləkilərin yerini müəyyən edin.

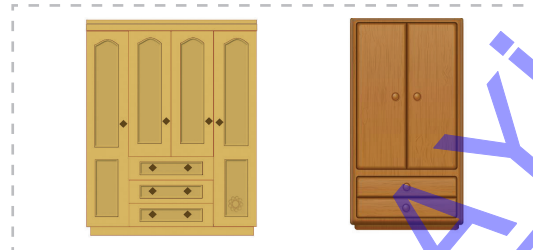
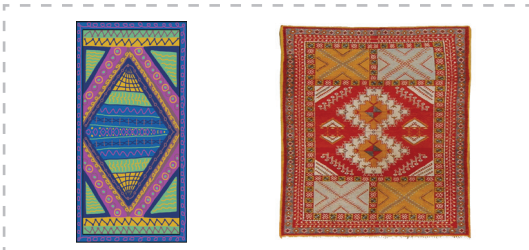
Tərəvəzlər səbətin *içindədir*,
dovşan səbətin ... ,
çayırtkə səbətin

3 Çiyələyin *çox*, *az*, *daha az* olduğu şəkilləri göstərin.

4 Əşyalardan hansının enli, hansının ensiz olduğunu göstərin.

1 Şəkillərə uyğun olaraq, günün vaxtlarını deyın.

2 Şəkildəki ailə üzvlərini yaşlarına görə müqayisə edin.

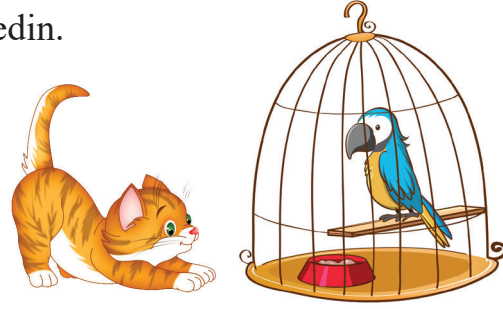
3 Hansı arı pətəyə daha tez çatar?

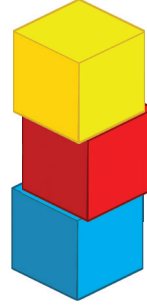
4 Əşyaların və pişik balasının yerini müəyyən edin.

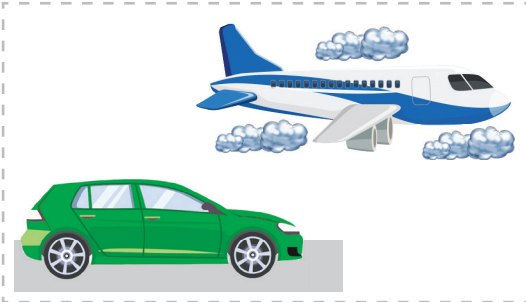
1 Şəkildəki canlıların yerini müəyyən edin.

2 Hər bir kubun yerini müəyyən edin.

3 Hansı nəqliyyat vasitəsi daha sürətlə hərəkət edir?

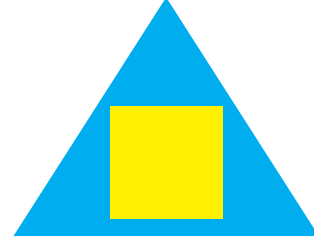
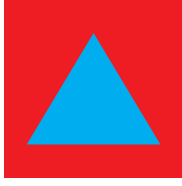
4 Çantanın sağında və solunda yerləşən əşyaların adlarını söyləyin.

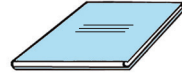
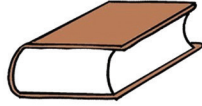
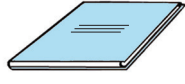
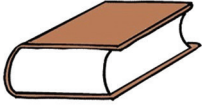
5 Hansının əvvəl, hansının sonra baş verdiyini deyin.

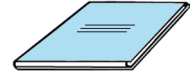
1 Fiqurların sayını müəyyən edin.

2 Ardıcılığı müəyyən edin.

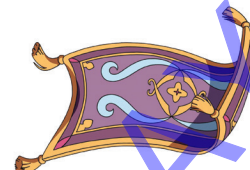
...

3 Tıq-tıq xanımın birinci, ikinci və sonuncu qarşılaşdığı qəhrəmanları göstərin.

4 Şəkildəki hansı əşya nəqliyyat vasitələrinə aid deyil?

1 Nümunəyə baxın və yazın.

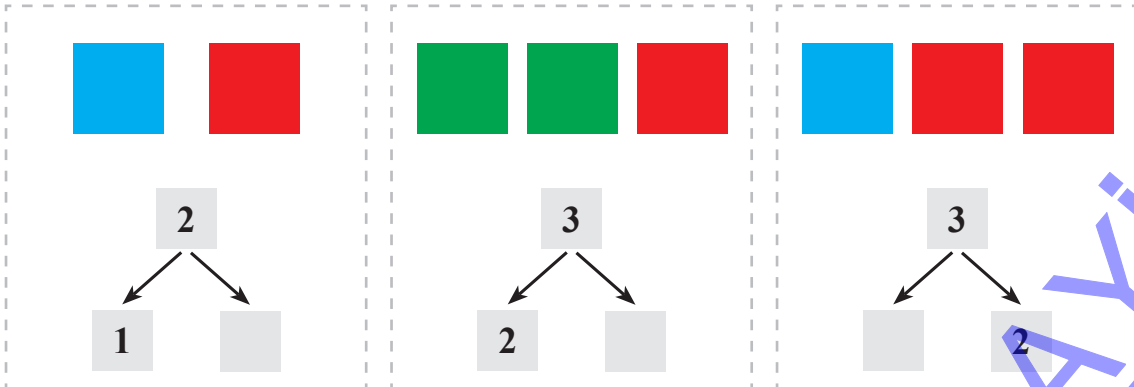
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

2 Şəkilə cəmi neçə uşaq var? Neçə oğlan, neçə qız var?

3 Sxemləri tamamlayın.

1 Nümunəyə baxın və yazın.

4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

2 1-dən 4-ə qədər bir-bir artırmaqla və 4-dən 1-ə qədər bir-bir azaltmaqla sayın. Alınan ədədləri yazın.

1, ... , ... , ...

4, ... , ... , ...

3 Taxıl zəmisində 2 kombayn işləyirdi. Bir kombayn da gəldi. Zəmidə cəmi neçə kombayn oldu?

4 $1 + 1 = 2$ $2 + 1 = 3$ $3 + 1 = 4$

Bu nümunələr toplama əməlinə aid misallardır.

Yadda saxla:

Toplama riyazi əməldir.

Toplama əməlinə:

1) misaldakı ədədlər arasında "üstəgəl" $+$ işarəsi qoyulur;

2) 1- ci ədədin üzərinə 2-ci ədəd əlavə olunur.

5 Misalları həll edin.

$1 + 1$

$2 + 1$

$1 + 2$

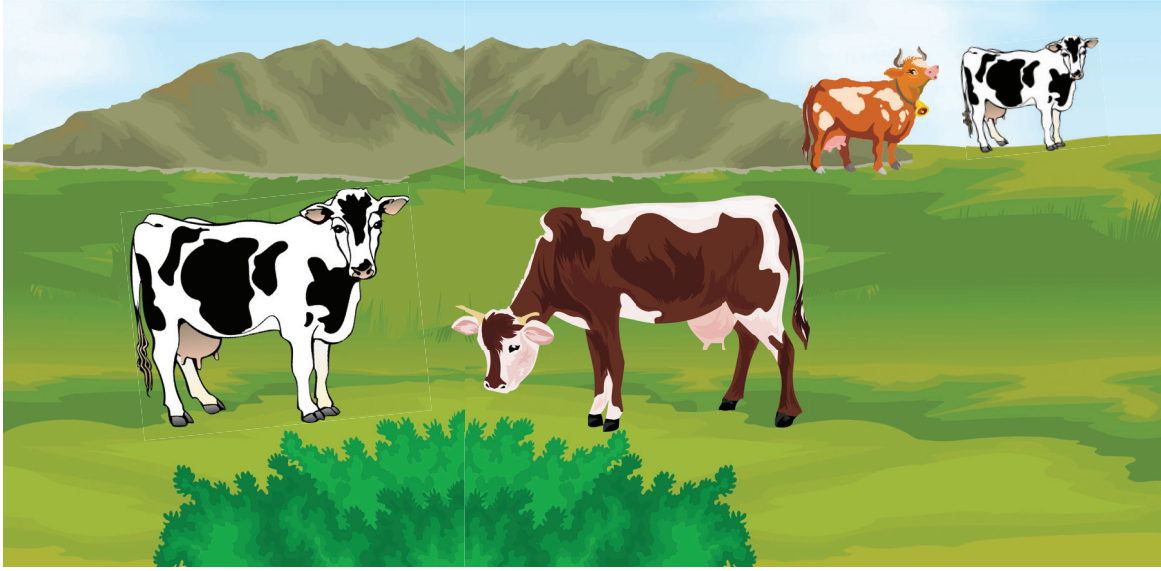
$4 + 1$

$1 + 4$

$3 + 1$

- 1 Çəmənlikdə 4 inək otlayırdı. 2 inək getdi. Çəmənlikdə neçə inək qaldı?

- 2 $2 - 1 = 1$ $3 - 1 = 2$ $4 - 1 = 3$

Bu nümunələr çıxma əməlinə aid misallardır.

Yadda saxla:

Çıxma riyazi əməldir.

Çıxma əməlinə:

1) misaldakı ədədlər arasında "çıxma" $-$ işarəsi qoyulur;

2) 1-ci ədəddən 2-ci ədəd çıxılır.

- 3 Muradın 3 manat pulu vardı. O, 1 manata qoğal aldı. Muradın neçə manat pulu qaldı?

- 4 Misalları həll edin.

$5 - 1$

$4 - 2$

$6 - 1$

$3 - 2$

$5 - 3$

$4 - 1$

- 5 Misalları həll edin.

$2 + 2$

$3 - 2$

$5 + 1$

$1 + 2$

$6 - 2$

$2 + 3$

$4 + 2$

$5 - 3$

$3 + 3$

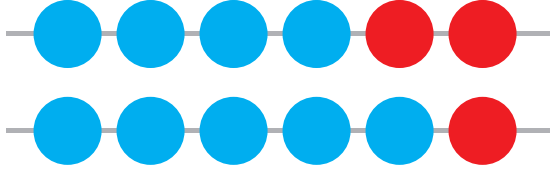

1 Gülnurun pulu vardı. O, 2 qəpiyə pozan aldı.

Gülnurun neçə qəpiyi qaldı?

2 Misalları həll edin.

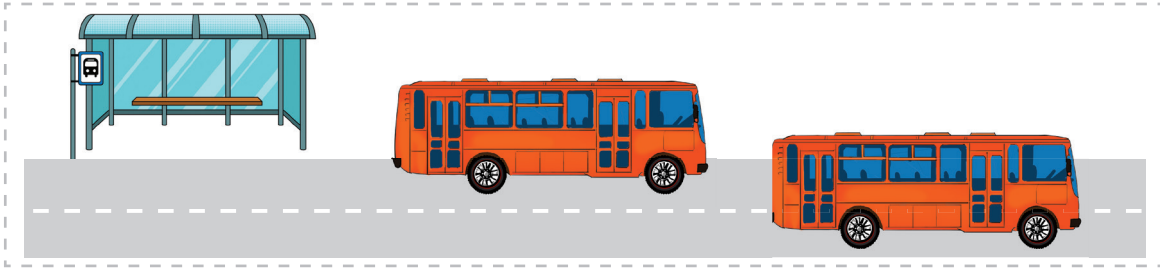
$$4 + 2$$
$$5 + 1$$

$$6 - 2$$
$$6 - 1$$

$$6 - 4$$
$$6 - 5$$

3 Dayanacaqda 2 avtobus vardı. Avtobuslar getdi.
Dayanacaqda neçə avtobus qaldı?

$$2 - 2 = 0$$

Yadda saxla:

İstənilən ədəddən ədədin özünü çıxdıqda 0 (sıfır) alınır.

4 Misalları həll edin.

$$4 - 4$$
$$2 + 2$$

$$1 - 1$$
$$3 + 2$$

$$4 + 1$$
$$2 - 2$$

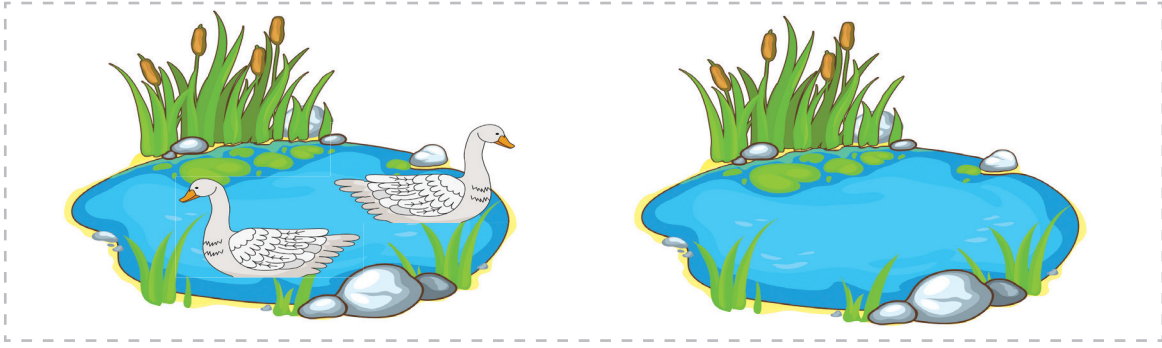
$$5 - 5$$
$$3 + 3$$

5 Şəkilə neçə nəqliyyat vasitəsi var? Soldan birinci və üçüncü nəqliyyat vasitələrinin adlarını deyın.

1 İki göldə cəmi neçə ördək var?

Yadda saxla:

Ədədi sıfırla topladıqda və ya ədəddən sıfırı çıxdıqda həmin ədədin özü alınır.

$$2 + 0 = 2$$

$$2 - 0 = 2$$

2 Misalları həll edin.

$$0 + 3$$

$$3 - 2$$

$$3 - 3$$

$$0 + 1$$

$$1 - 1$$

$$0 + 2$$

$$5 - 2$$

$$5 - 3$$

3 Dilarənin 4 konfeti vardı. Dilarə konfetlərin hamısını yedi. Dilarənin neçə konfeti qaldı?

4 Turanın və pulu var.

Turanın cəmi neçə qəpik pulu var?

5 Yarpağın üstündə 4 parabüzən vardı. 2 parabüzən getdi. Yarpağın üstündə neçə parabüzən qaldı?

6 Misalları həll edin.

$$3 - 1$$

$$6 - 1$$

$$5 - 1$$

$$2 - 1$$

$$4 - 1$$

- 1 Hava limanında 6 təyyarə vardı. 1 təyyarə uçub getdi.
Hava limanında neçə təyyarə qaldı?

- 2 Verilmiş ədədlərin sol tərəfində ondan əvvəl gələn ədədi yazın.

..., 2 ..., 5 ..., 3 ..., 4 ..., 6

Yadda saxla:

Hər hansı ədəddən 1 ədədini çıxdıqda özündən əvvəlki ədəd alınır.

- 3 1-dən 6-ya qədər bir-bir artırmaqla və 6-dan 1-ə qədər bir-bir azaltmaqla sayın. Alınan ədədləri yazın.

1, ..., ..., ..., ..., ...

6, ..., ..., ..., ..., ...

- 4 Misalları həll edin.

$3 + 1$

$4 - 1$

$4 - 3$

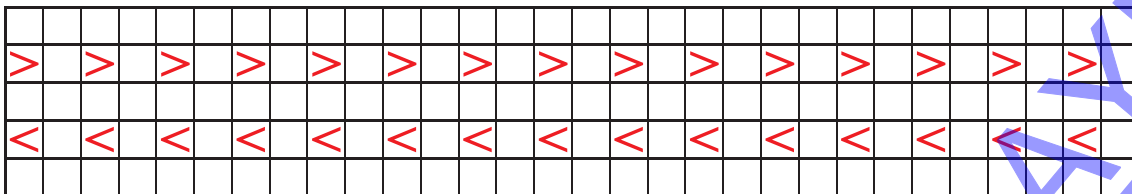
$2 + 1$

$3 - 1$

$3 - 2$

- 5 Nümunəyə baxın və yazın.

- 1 Verilmiş ədədlərin sağ tərəfində növbəti ədədi yazın.

3, ... 2, ... 4, ... 1, ... 5, ...

Yadda saxla:

Ədədin üzərinə 1 ədədini əlavə etdikdə növbəti ədəd alınır.

- 2 Misalları həll edin.

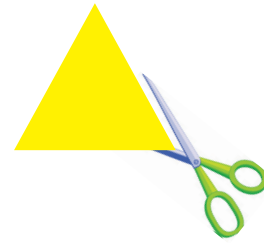
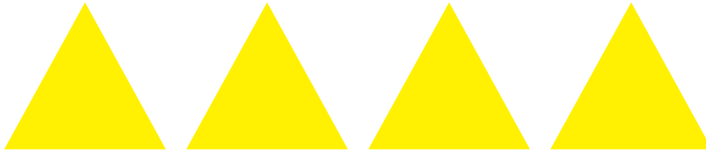
$$\begin{array}{r} 5 + 1 \\ 1 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 + 1 \\ 4 + 1 \end{array}$$

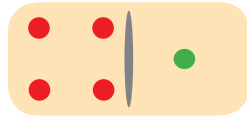
$$2 + 1$$

- 3 Tahir kağızdan 4 üçbucaq kəsdi. Sonra daha 1 üçbucaq kəsdi.
Tahir cəmi neçə üçbucaq kəsdi?

- 4 Misalları həll edin.

$$4 + 1$$

$$5 - 1$$

$$5 - 4$$

$$3 + 2$$

$$5 - 2$$

$$5 - 3$$

- 5 Verilmiş hər cütlükdəki böyük və kiçik ədədləri göstərin.

2 5

4 1

0 3

2 1

6 5

1 Ulduz işarəsinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$\begin{array}{l} 4 * 2 \\ 1 * 1 \end{array}$$

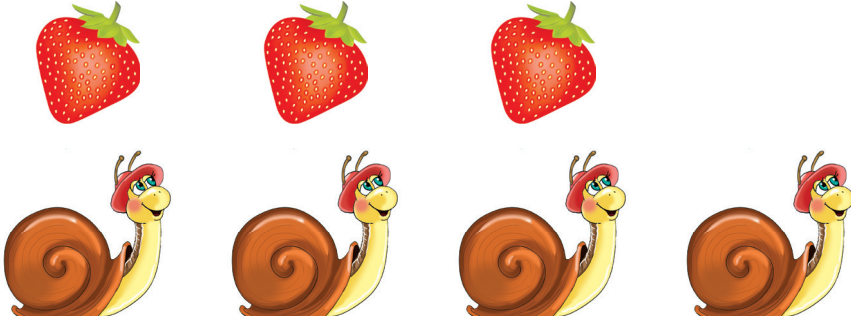
$$\begin{array}{l} 1 * 3 \\ 6 * 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 2 * 0 \\ 3 * 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 3 * 3 \\ 0 * 1 \end{array}$$

2 Şəkilə neçə çiyələk, neçə ilbiz var? Onları saylarına görə müqayisə edin.

3 Şəkilə neçə kəpənək, neçə qızılgül var? Onları saylarına görə müqayisə edin.

4 Verilmiş ədədlərin sol tərəfində əvvəlki ədədi, sağ tərəfində isə növbəti ədədi yazın.

..., 4, ...

..., 3, ...

..., 2, ...

5 Çəmənlikdə 3 keçi otlayırdı. 1 keçi də gəldi. Çəmənlikdə cəmi neçə keçi oldu?

1 Misalları həll edin.

$4 + 1$

$5 - 1$

$5 - 4$

$3 + 0$

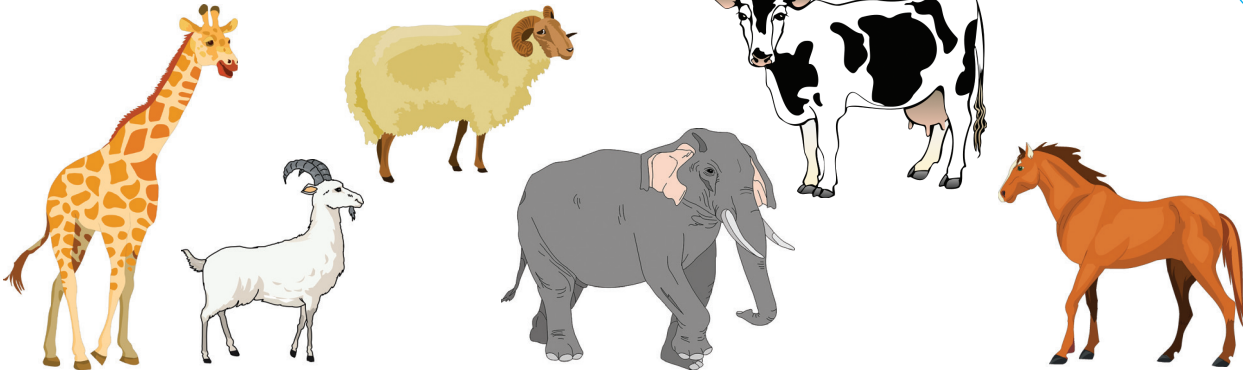
$3 - 0$

2 Birinci kolda 3, ikinci kolda 2 qızılgül var. İki kolda cəmi neçə qızılgül var?

3 Şəkildə cəmi neçə heyvan var? Onlardan neçəsi ev heyvanı, neçəsi vəhşi heyvandır? Hansının sayı çoxdur?

4 Buraxılmış ədədləri yerinə qoyun və yazın.

5, ..., ..., ..., 1

..., 2, ..., ..., 5

5 Misalları həll edin.

$1 + 1 + 1$

$2 + 2$

$1 + 1 + 1 + 1 + 1$

$2 + 2 + 1$

$0 + 5$

$5 + 0$

6 Rəvan 3, Fərhad isə 2 ağac əkdİ. Onlar cəmi neçə ağac əkdilər?

- 1 2 ədədində neçə vahid var?
Nümunəyə uyğun misallar yazın və həll edin.

$$3 + 2 = 5$$

$$1 + 2$$

$$5 + 2$$

$$4 + 2$$

$$3 + 1 + 1 = 5$$

- 2 Dayanacaqda 2 taksi var idi. Əvvəl 1 taksi, daha sonra 1 taksi də gəldi.
Dayanacaqda cəmi neçə taksi oldu?

- 3 Neçə dəne götürmək lazımdır ki, 2 manat olsun?

- 4 Misalları həll edin.

$$3 + 2$$

$$5 - 2$$

$$5 - 3$$

$$4 + 2$$

$$6 - 2$$

$$6 - 4$$

- 5 Saranın pulu var. Daha neçə

bir manatlıq olmalıdır ki, Saranın 5 manat pulu olsun?

- 6 Boşqabda vardı. Arif əvvəl 1 gavalı,
sonra daha 1 gavalı yedi. Boşqabda neçə gavalı qaldı?

- 1 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarəsinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$4 * 3$$
$$6 * 5$$

$$1 * 3$$
$$2 * 2$$

$$0 * 1$$
$$5 * 4$$

$$3 * 3$$
$$2 * 0$$

- 2 Misalları həll edin.

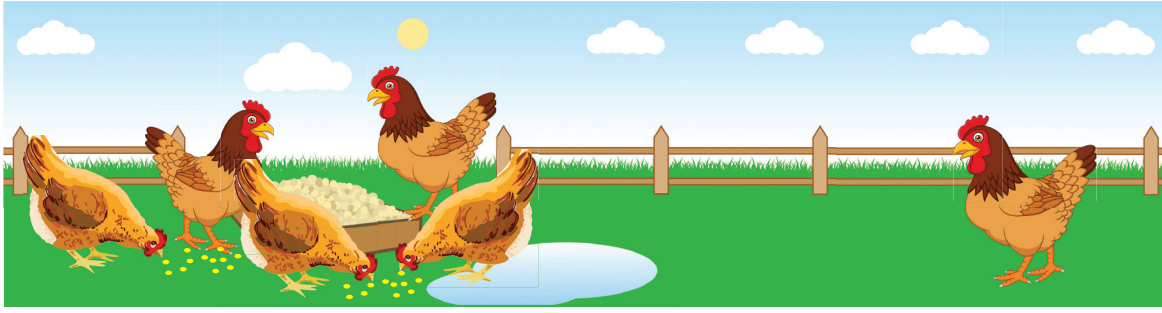
$$3 + \dots = 6$$
$$5 - \dots = 4$$

$$4 - \dots = 3$$
$$2 + \dots = 4$$

$$4 + \dots = 5$$
$$1 - \dots = 0$$

- 3 Həyətdə 5 toyuq dən yeyirdi. Onların yanına 1 toyuq da gəldi. Həyətdə cəmi neçə toyuq oldu?

- 4 Nailənin vardı. Atası ona 2 dəftər də verdi.

Nailənin neçə dəftəri oldu?

- 5 Şəkildə neçə stəkan, neçə nəlbəki və neçə çaydan olduğunu deyın. Hansı çoxdur, hansı azdır?

- 6 Misalları həll edin.

$$5 + 1$$
$$4 + 2$$

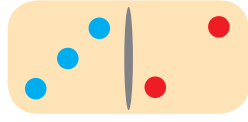
$$1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$$
$$3 + 3$$

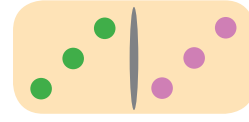
1 Misalları həll edin.

$$\begin{aligned} 2 + 2 \\ 4 - 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3 + 2 \\ 5 - 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3 + 3 \\ 6 - 3 \end{aligned}$$

2 Verilmiş ədədləri 2 vahid artırın: 1 , 2 , 3 , 4.

3 Yuvada 3 qaranquş vardı.
1 qaranquş yuvadan uçub getdi.
Yuvada neçə qaranquş qaldı?

4 Turalın vardı. O, dostuna 2 karandaş bağışladı. Turalın

neçə karandaş qaldı?

5 Misalları həll edin.

$0 + 1$

$2 + 0$

$2 - 2$

$1 - 1$

$2 + 2$

$4 - 2$

$4 + 2$

$3 - 2$

$6 - 2$

6 Verilmiş hər bir ədədin sağ tərəfində növbəti ədədi yazın.

5 , ...

3 , ...

4 , ...

2 , ...

7 Verilmiş hər bir ədədin sol tərəfində əvvəlki ədədi yazın.

... , 3

... , 4

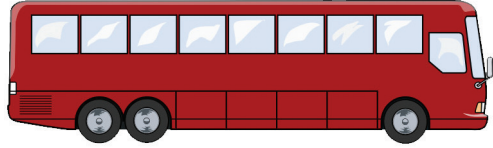
... , 5

... , 2

... , 6

- 1 Şəkilə cəmi neçə nəqliyyat vasitəsi təsvir olunub?
Yanacaq ilə işləyən nəqliyyat vasitələrini göstərin və sayını deyın.

- 2 Şəkilə neçə uşaq, neçə tennis raketkası təsvir olunub? Hansının sayı azdır?

- 3 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarəsinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$6 * 5$$
$$0 * 1$$

$$3 * 4$$
$$5 * 2$$

$$4 * 4$$
$$1 * 3$$

- 4 Misalları həll edin.

$$6 - 2$$
$$3 + 3$$
$$5 - 1$$

$$2 + 3$$
$$5 - 3$$
$$1 + 2$$

$$4 + 1 + 1$$
$$3 + 2 + 1$$
$$2 + 2 + 2$$

- 5 Misalları həll edin.

$$4 + 2$$

$$6 - 2$$

$$6 - 4$$

$$5 + 1$$

$$6 - 1$$

$$6 - 5$$

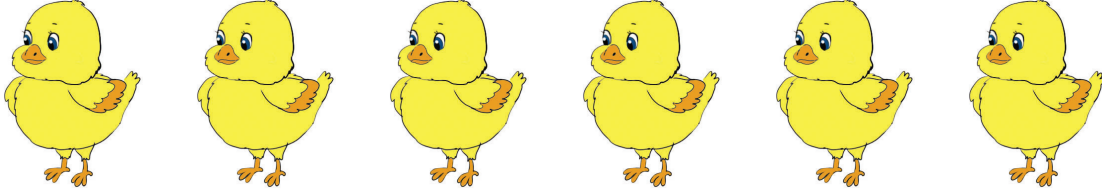
- 6 Səlimin 4 yaşı var. Anar ondan 2 yaş böyükdür.
Anarın neçə yaşı var?

1 Ana , Səbinə isə naxışladı.

Onlar cəmi neçə şəkərbura naxışladılar?

2 Cücləri əvvəlcə bir-bir, sonra isə iki-iki sayın.

3 Misalları həll edin.

		$4 + 3$	$7 - 3$	$7 - 4$
		$5 + 2$	$7 - 2$	$7 - 5$

4 Gülnur 7 səhifəlik nağıl kitabının 4 səhifəsini oxudu.
Kitabın oxunmamış neçə səhifəsi qaldı?

5 Misalları həll edin.

$3 - 3$	$4 - 4$	$4 + 1 + 1 + 1$
$0 + 5$	$3 - 0$	$5 + 1 + 1$
$4 + 3$	$5 + 2$	$6 + 1$

6 Nümunəyə baxın və yazın.

7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

1 Muradın pulu var idi. Murad əvvəl , sonra

yenə xərclədi. Muradın neçə manat pulu qaldı?

2 Nümunəyə əsasən misalları yazın və həll edin.

1-in üzərinə 3 əlavə edin: $1 + 3 = 4$

4-ün üzərinə 2 əlavə edin.

6-nın üzərinə 1 əlavə edin.

5-in üzərinə 1 əlavə edin.

3-ün üzərinə 4 əlavə edin.

3 Səbətdə 7 yumaq var idi.
Nənə yumaqlardan 2-ni
papaq toxumaq üçün götürdü.
Səbətdə neçə yumaq qaldı?

4 Misalları həll edin.

$4 - 2$

$3 + 2$

$6 - 2$

$4 + 2$

$0 + 2$

$4 - 1 - 1$

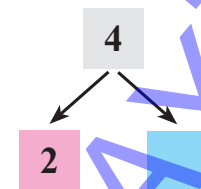
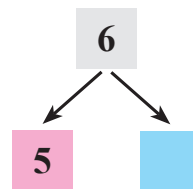
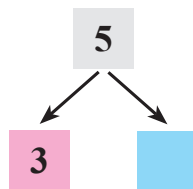
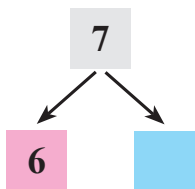
$3 + 1 + 1$

$6 - 1 - 1$

$2 - 2$

$0 + 1 + 1$

5 Sxemləri tamamlayın və yazın.

- 1 Sinifdə 7 oğlan var. Qızların sayı oğlanların sayından 4 nəfər azdır. Sinifdə neçə qız var?

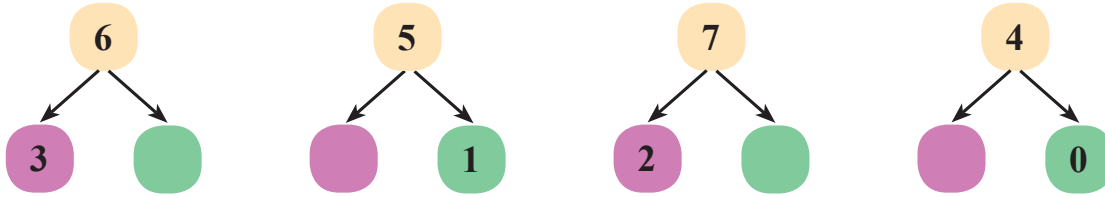

- 2 Misalları həll edin.

$$\begin{array}{cccc} 0 + 6 & 2 - 2 & 2 + 5 & 3 + 1 + 1 + 1 \\ 7 - 2 & 5 - 4 & 6 - 3 & 7 - 1 - 1 \\ 4 + 3 & 2 + 2 & 3 + 3 & 6 - 2 - 2 \end{array}$$

- 3 Sxemləri tamamlayın və yazın.

- 4 İdman yarışında iştirak etmək üçün sırada 7 uşaq dayanmışdı. Onların yanına 1 uşaq da gəldi. Sırada cəmi neçə uşaq oldu?

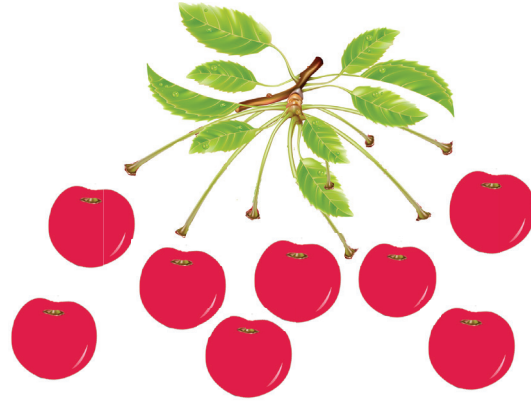

- 5 Misalları həll edin.

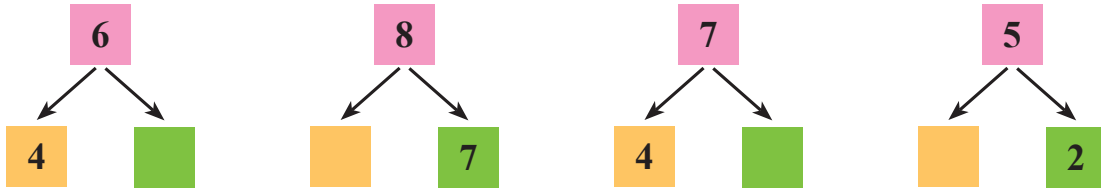
$$\begin{array}{cccc} 7 - 7 & 5 + 0 & 6 - 2 & 4 + 2 + 1 \\ 2 + 2 & 4 - 1 & 7 + 1 & 6 + 1 + 1 \\ 7 - 1 & 3 - 3 & 6 - 3 & 5 + 2 + 1 \end{array}$$

- 1 Budaqda 8 albalı vardı. Külək əsdi və bütün albalılar yerə düşdü. Budaqda neçə albalı qaldı?

- 2 Sxemləri tamamlayın və yazın.

- 3

Ədədi sıraya baxın. 8 ədədi hansı ədəddən sonra gəlir? Ədədi sırada 8 ədədi neçənci yerdədir? 8 ədədindən əvvəlki ədəd hansıdır?

- 4 Misalları həll edin.

$$2 + \dots = 4$$
$$5 - \dots = 0$$

$$7 + \dots = 8$$
$$6 - \dots = 3$$

$$8 - \dots = 7$$
$$2 + \dots = 7$$

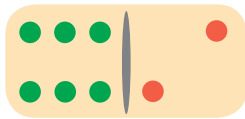

- 5 Hər bir ədədin sol tərəfində əvvəlki ədədi yazın.

..., 8 ..., 4 ..., 5 ..., 2 ..., 6

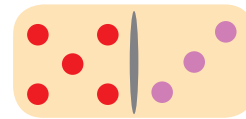
- 6 Misalları həll edin.

$$6 + 2$$
$$8 - 2$$
$$8 - 6$$

$$0 + 3$$
$$3 + 0$$
$$3 - 0$$

$$5 + 3$$
$$8 - 3$$
$$8 - 5$$

- 1 Bostanda 8 qarpız vardı. 4 qarpızı dərib apardılar.
Bostanda neçə qarpız qaldı?

- 2 Şəklə baxın, buraxılmış fiquru tapın.

- 3 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarəsinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$8 * 3$$
$$6 * 6$$

$$0 * 2$$
$$4 * 0$$

$$5 * 7$$
$$8 * 7$$

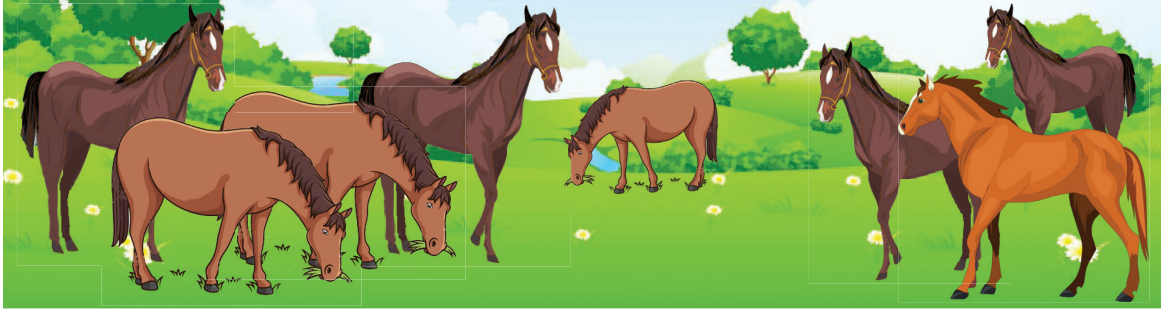
- 4 Yolun sol tərəfinə 6 ağac, sağ tərəfinə isə 8 ağac əkdilər. Yolun sol tərəfinə daha neçə ağac əkmək lazımdır ki, hər iki tərəfdəki ağacların sayı bərabər olsun?

- 5 Dəm çayniki 8 armudu stəkan çay tutur. Qonaqlar üçün 4 stəkan çay süzdülər.
Neçə stəkanlıq çay qaldı?

- 1 Çəmənlikdə 5 at otlayırdı. Onların yanına 3 at da gəldi. Çəmənlikdə cəmi neçə at oldu?

- 2 Nümunəyə baxın. Misalları həll edin.

7-nin üzərinə 1 əlavə edin: $7 + 1 = 8$

6-dan 2 çıxın.

5-dən 4 çıxın.

4-ün üzərinə 3 əlavə edin.

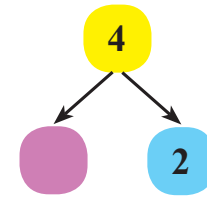
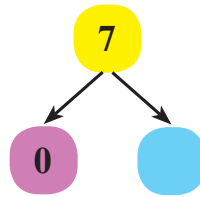
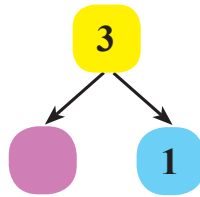
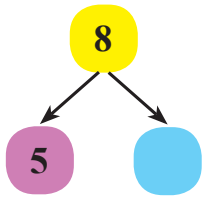
8-dən 1 çıxın.

2-nin üzərinə 2 əlavə edin.

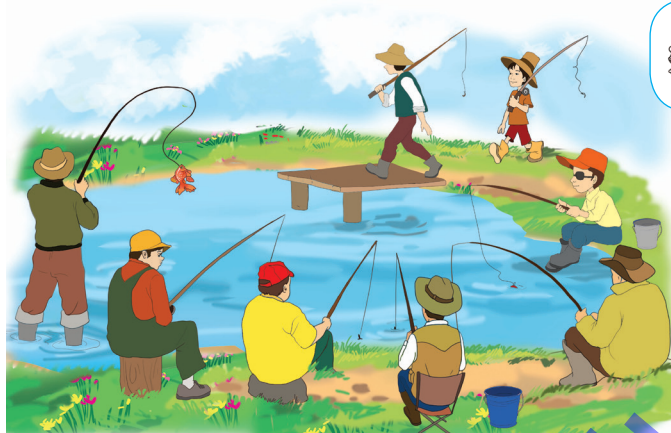
3-dən 3 çıxın.

- 3 Sxemləri tamamlayın və yazın.

- 4 Sahildə 6 balıqçı tilovla balıq tuturdu. Onların yanına əvvəl 1 balıqçı, sonra daha 1 balıqçı gəldi. Sahildə cəmi neçə balıqçı oldu?

- 5 Misalları həll edin.

$$4 + 1 + 1$$

$$8 - 1 - 1$$

$$6 + 1 + 1$$

$$7 + 1 - 2$$

$$5 - 1 - 1$$

$$5 + 2 - 0$$

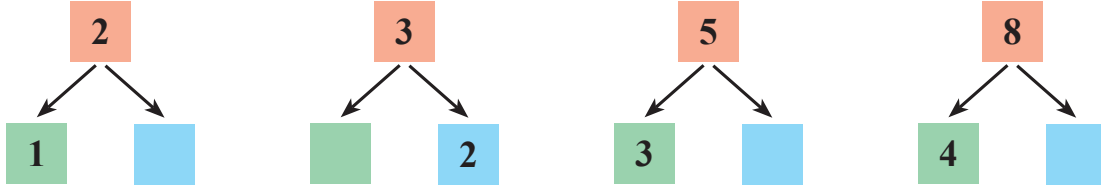

- 1 Boşqabda vardı. Armudlardan 5-ni yedilər.

Boşqabda neçə armud qaldı?

- 2 Sxemləri tamamlayın və yazın.

- 3 Şəkillərə baxın. Növbəti şəkil hansı olmalıdır?

- 4 Klounun əlində 8 şar var idi. O, əllərini açdı və bütün şarlar havaya qalxdı. Klounun əlində neçə şar qaldı?

- 5 Misalları həll edin.

$8 - 8$

$4 + 1$

$6 - 3$

$0 + 8$

$5 - 0$

$2 + 2$

$7 - 2 - 1$

$3 + 3 + 2$

$4 - 2 + 1$

- 6 Birinci güldanda , ikinci güldan da

var. İki güldanda cəmi neçə qızılıgül var?

- 1 Cədvəldəki boş xanalara uyğun ədədləri yazın.

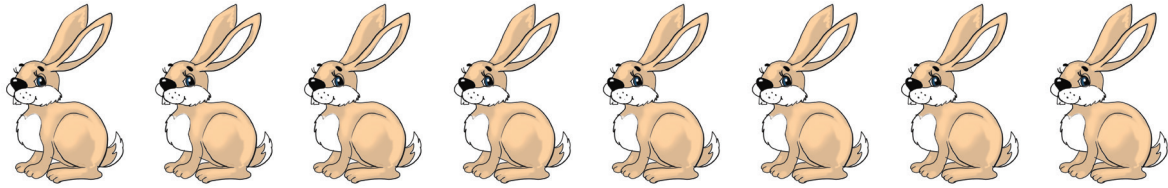
7	6	5	4	3	2	1
1						

- 2 Birinci yuvada 5 yumurta, ikinci yuvada isə 3 yumurta var.
İki yuvada cəmi neçə yumurta var?

- 3 Dovşanları əvvəl bir-bir, sonra iki-iki sayın. Cəmi neçə dovşan var?

- 4 Misalları həll edin.

$8 - 1$

$6 + 2$

$7 - 7$

$2 - 2$

$2 + 4$

$0 + 5$

$4 + 4$

$8 - 3$

$6 - 4$

- 5 Şəkildəki corabları əvvəl iki-iki artırmaqla, sonra isə iki-iki azaltmaqla sayın.

2

4

6

8

1 Misalları həll edin.

$$\begin{aligned} 8 - \dots &= 7 \\ 7 + \dots &= 8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 6 + \dots &= 8 \\ 5 - \dots &= 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 5 - \dots &= 3 \\ 8 - \dots &= 6 \end{aligned}$$

2 Kamalın   pulu vardı. O, 3 manata dondurma

aldı. Kamalın nə qədər pulu qaldı?

3

1-dən 9-a qədər sayın. 9 ədədi hansı ədəddən sonra gəlir? 9 ədədindən əvvəlki ədəd hansidir?

4 Əlinin 8 oyuncaq maşını var. Ramilin isə ondan bir ədəd çox maşını var. Ramilin neçə maşını var?

5 Neçə it və neçə sümük var? Hansı çoxdur?

- 1 Hansı iki ədədin cəmindən 9 alınır? Buraxılmış ədədləri nöqtələrin yerinə yazın.

$$8 + \dots = 9$$
$$1 + \dots = 9$$

$$9 - \dots = 8$$
$$9 - \dots = 1$$

$$7 + \dots = 9$$
$$2 + \dots = 9$$

$$9 - \dots = 7$$
$$9 - \dots = 2$$

$$6 + \dots = 9$$
$$3 + \dots = 9$$

$$9 - \dots = 6$$
$$9 - \dots = 3$$

$$5 + \dots = 9$$
$$4 + \dots = 9$$

$$9 - \dots = 5$$
$$9 - \dots = 4$$

- 2 Aysel çiçək əkmək üçün 9 dibçək aldı. Onlardan 6-sına çiçək əkdi. Daha neçə dibçəkdə çiçək əkilməlidir?

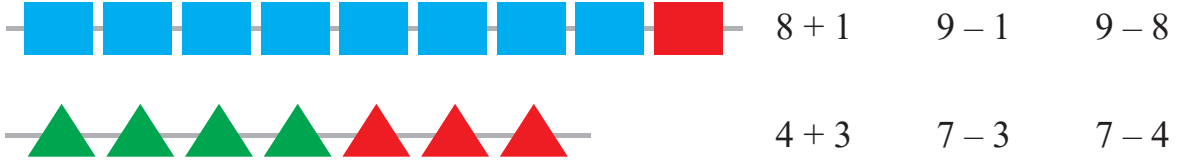

1 Hər bir ədədin sol tərəfində əvvəlki ədədi yazın.

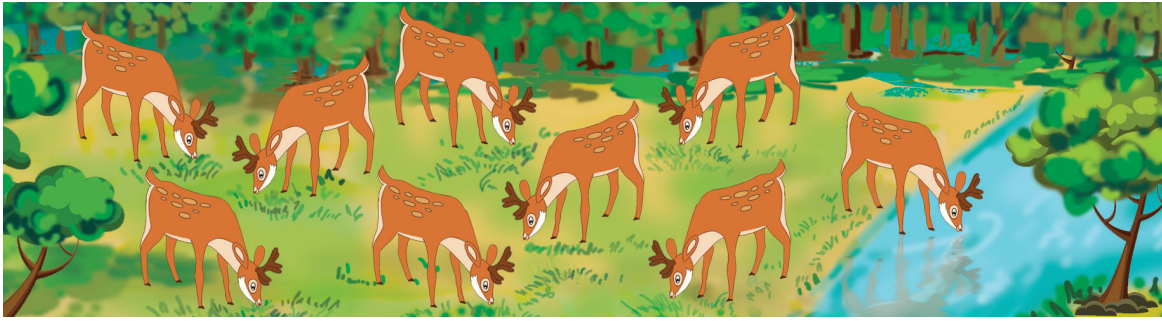
..., 9 ..., 5 ..., 7 ..., 4 ..., 6

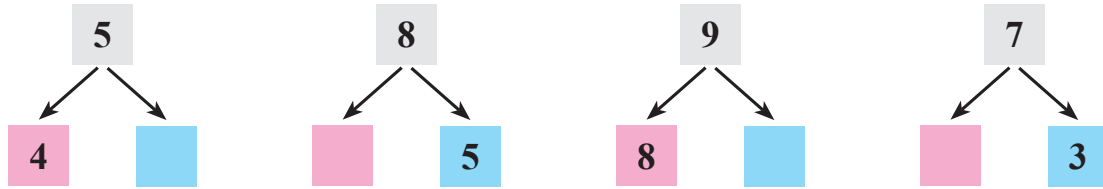
2 Misalları həll edin.

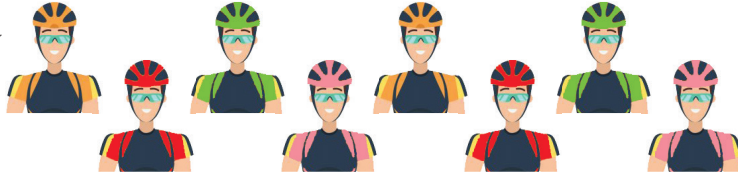
3 Çayın sahilində 8 maral otlayır, 1 maral isə su içirdi.
Çayın sahilində cəmi neçə maral vardı?

4 Sxemləri tamamlayın və yazın.

5 Velosiped yarışına [] gəlmişdi.

Yarış üçün isə

var idi.

Hansı azdır?

- 1 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarəsinin yerinə “> , < , =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$\begin{array}{l} 4 * 1 \\ 5 * 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 3 * 2 \\ 6 * 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 * 7 \\ 1 * 0 \end{array}$$

- 2 Misalları həll edin.

$$\begin{array}{l} \dots + 4 = 5 \\ \dots + 2 = 4 \end{array}$$

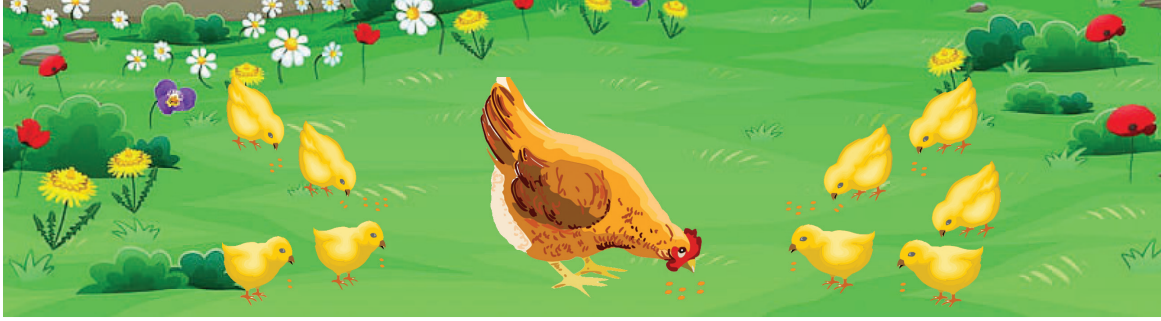
$$\begin{array}{l} 9 - \dots = 8 \\ 7 - \dots = 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 3 + \dots = 6 \\ 8 - \dots = 5 \end{array}$$

- 3 Humayın 6 yaşı var. Bacısı Vəfa ondan 2 yaş böyükdür. Vəfanın neçə yaşı var?

- 4 Toyuğun ön tərəfində neçə cücə var? Toyuğun arxa tərəfində neçə cücə var? Cəmi neçə cücə var?

- 5 Qutuda 9 konfet vardı. Konfetlərdən 1-ni yedilər. Qutuda neçə konfet qaldı?

- 6 Nöqtələrin yerində hansı ədədlər olmalıdır? Ədədləri bir-bir azaltmaqla sayın.

5 , ... , ... , ... , 1

9 , ... , ... , ... , ... , 4 , ... , ... , 1

1 Misalları həll edin.

$3 + 2$

$5 - 2$

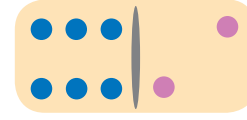
$5 - 3$

$5 + 4$

$9 - 4$

$9 - 5$

$6 + 2$

$8 - 2$

$8 - 6$

2 Sınıfda 9 parta var idi. Onlardan 3-nü apardılar.
Sınıfda neçə parta qaldı?

3 Bananları əvvəl üç-üç artırmaqla, sonra isə üç-üç azaltmaqla sayın.

3

6

9

4 Misalları nümunəyə uyğun həll edin.

8-in üzərinə 1 əlavə edin: $8 + 1 = 9$

9-dan 2 çıxın

4-dən 3 çıxın

3-ün üzərinə 3 əlavə edin

6-dan 2 çıxın

5 Misalları həll edin.

$2 + 2$

$4 - 3$

$7 + 1 + 1$

$6 - 1$

$5 + 2$

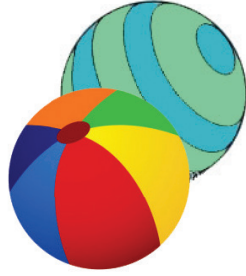
$6 + 2 + 1$

$5 + 4$

$8 - 3$

$9 - 1 - 1$

- 1 Səbətdə 7 top, yerdə isə 2 top var.
Cəmi neçə top var?

- 2 Mağazaya gətirdilər.

4 papağı alıb apardılar. Neçə papaq qaldı?

- 3 Cədvəldəki boş xanalara uyğun ədədləri yazın.

9	8	7	6	5	4	3	2	1
1								

- 4 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarəsinin yerinə “> , < , =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$3 * 1$

$8 * 9$

$7 * 4$

$9 * 9$

$0 * 2$

$4 * 4$

$2 * 3$

$6 * 5$

- 5 Misalları həll edin.

$4 + 0$

$7 - 6$

$6 - 3$

$5 + 3 + 1$

$6 + 3$

$2 - 0$

$1 + 8$

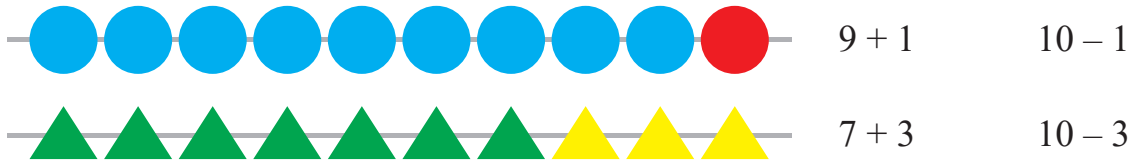
$9 - 2 - 2$

- 1 Budağa 9 sərçə qonmuşdu.
1 sərçə də onların yanına
uçub gəldi. Budaqda cəmi
neçə sərçə oldu?

- 2 Misalları həll edin.

- 3 Hər bir ədədin sağ tərəfində növbəti ədədi yazın.

1, ... 3, ... 6, ... 4, ... 9, ... 7, ...

- 4 Misalları həll edin.

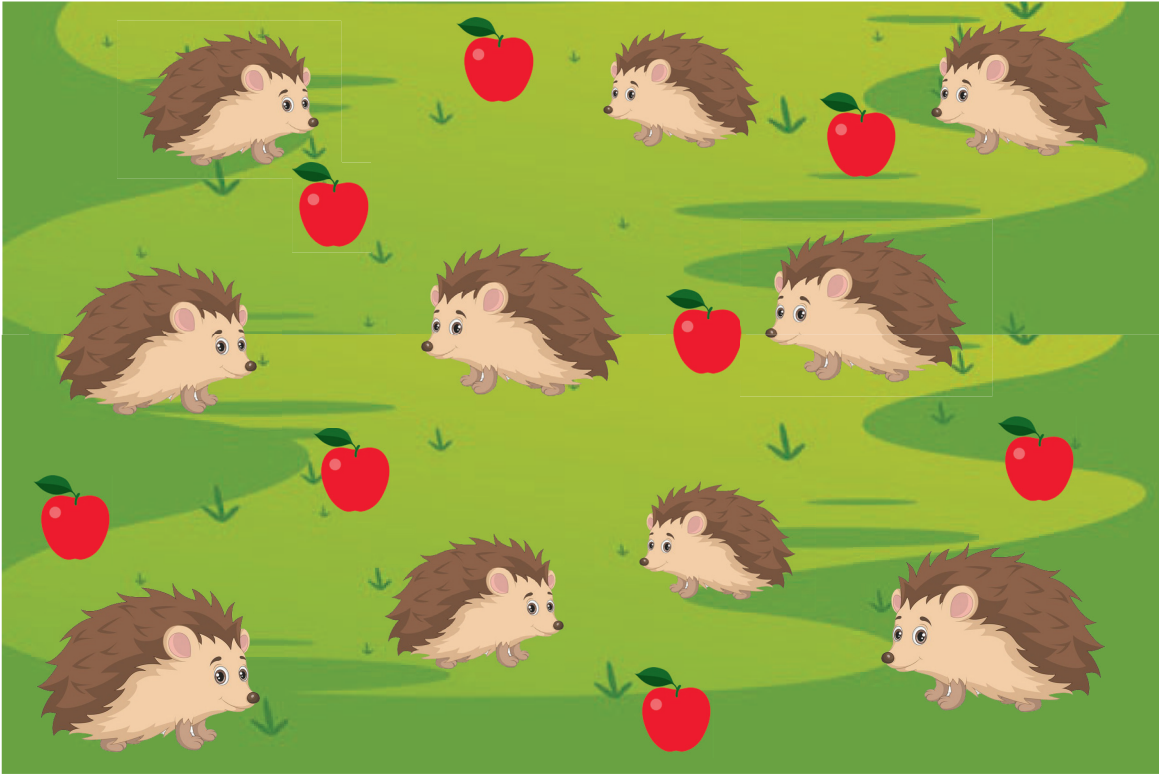
3 + 0 7 + 1 9 - 4 8 + 2 - 1
6 - 6 4 + 4 8 - 5 6 - 3 + 1

- 5 Nadirin 7 topu var. Eldarın isə bundan 3 ədəd çox topu var.
Eldarın neçə topu var?

1 Şəkildə neçə alma, neçə kirpi var? Hansı daha çoxdur?

2 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarəsinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$8 * 8$$
$$10 * 9$$

$$0 * 2$$
$$9 * 8$$

$$7 * 6$$
$$7 * 7$$

3 Misalları həll edin.

$$3 - 3$$
$$7 + 2$$

$$6 + 1$$
$$9 - 5$$

$$7 - 2$$
$$5 + 0$$

$$4 + 1 + 2$$
$$7 - 2 - 2$$

4 Avtobusda 7 sərnişin vardı. Dayanacaqda 3 nəfər də mindi. Avtobusda cəmi neçə sərnişin oldu?

5 Misalları həll edin.

$$2 + 2$$
$$7 - 0$$

$$3 + 3$$
$$9 + 0$$

$$4 + 4$$
$$5 - 5$$

$$5 + 5$$
$$8 - 6$$

1 Cədvəldəki boş xanalara uyğun ədədləri yazın.

8	1	2	3	4	5	6	7
7							

2 Təranənin var idi. Dostları ona 4 balıq da

bağışladılar. Təranənin cəmi neçə balığı oldu?

3 Sxemə baxın. Verilmiş ədədləri topladıqda hansı ədəd alınar?

?	
9	1

?	
3	7

?	
6	4

?	
2	8

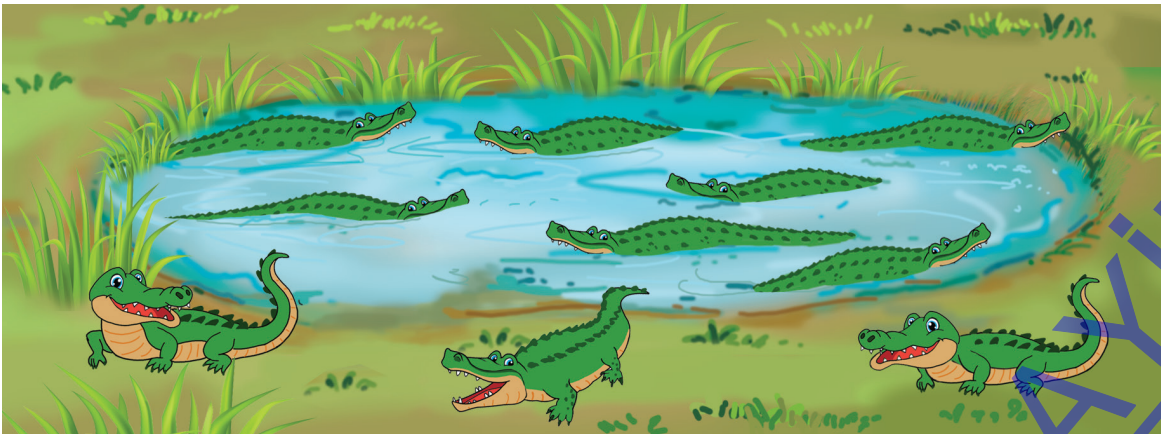
4 Misalları həll edin.

— ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● — $6 + 4$ $10 - 4$ $10 - 6$

— ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ — $8 + 2$ $10 - 2$ $10 - 8$

5 Göldə 10 timsah var idi. Onlardan 3-ü sahilə çıxdı.
Göldə neçə timsah qaldı?

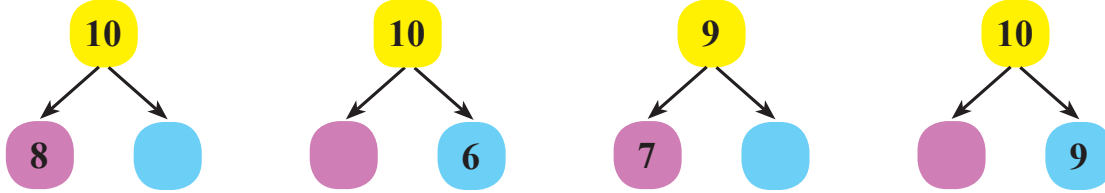

- 1 Ananın pulu vardı. O, pulunun 5 manatına

qızı üçün ətək aldı. Ananın nə qədər pulu qaldı?

- 2 Sxemləri tamamlayın və yazın.

- 3 Ulduzların yerinə “+ , -” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$10 * 5 = 5$$

$$5 * 5 = 0$$

$$8 * 2 = 6$$

$$7 * 3 = 10$$

$$4 * 6 = 10$$

$$8 * 1 = 9$$

- 4 Kirpidən sağda neçə göbələk var? Solda neçə göbələk var?
Cəmi neçə göbələk var?

- 5 Misalları həll edin.

$$7 + \dots = 8$$

$$3 + \dots = 10$$

$$6 + \dots = 9$$

$$5 + \dots = 8$$

$$8 + \dots = 10$$

$$7 + \dots = 9$$

$$4 + \dots = 9$$

$$1 + \dots = 10$$

- 1 Aytənin 10 yaşı var. Qardaşı isə ondan 2 yaş kiçikdir. Aytənin qardaşının neçə yaşı var?

- 2 Tünzalənin pulu var idi. O, 5 manata kitab aldı.

Tünzalənin neçə manatı qaldı?

- 3 Sxemə baxın. Verilmiş ədədləri topladıqda hansı ədəd alınar?

?	
5	4

?	
4	4

?	
6	2

?	
9	1

- 4 Cədvəldəki boş xanalara uyğun ədədləri tapın.

10	5		9	10
		7		

9	8		4	
		7		3

- 5 Misalları həll edin.

$8 + 2$

$10 - 5$

$5 + 3$

$8 + 1 - 2$

$7 + 2$

$10 - 3$

$8 - 3$

$10 - 2 - 6$

$6 + 1$

$9 - 4$

$2 + 3 + 5$

$3 + 7 - 4$

- 6 Misalları həll edin.

$5 + 4$

$6 - 3$

$4 - 3$

$9 + 1$

$6 - 2$

$5 + 3$

$7 + 2$

$10 - 1$

$3 + 4$

$7 - 2$

$8 - 4$

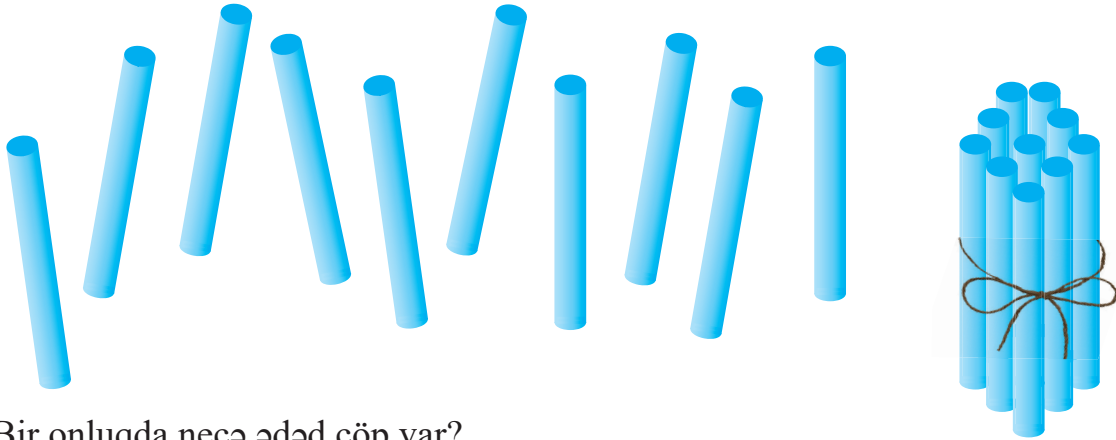
$8 - 3$

1

ONLUQ VƏ TƏKLİK

- 1 Çöplərdən 10 ədədinin götürüb dəstə yığın və iplə bağlayın. Dəstədə 1 onluq çöp alındı.

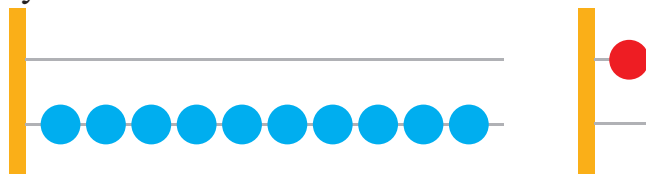
Bir onluqda neçə ədəd çöp var?

- 2 Karandaşlardan 10 dənəsini qələmqabına qoyun. Qələmqabında 1 onluq karandaş oldu.

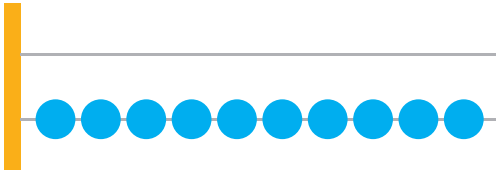

1 onluqda neçə ədəd karandaş var?

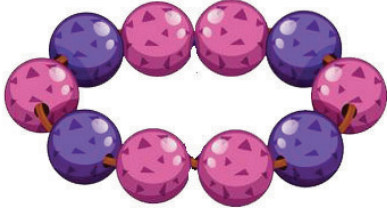
- 3 Hesab çötkəsinin ikinci məftilində 10 kürə sayın və ayırın. Neçə təklik ayırdınız? 10 təkliyi çötkədə 1 onluqla əvəz edin. 1 onluğu hansı məftildə ayırdınız?

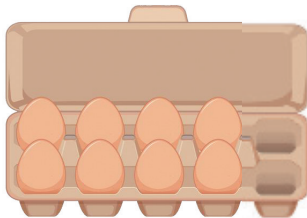
1 Şəkillərə baxın. Sayları 1 onluğa uyğun olan əşyaları göstərin və deyın.

2 Nərgiz muncuqlardan özünə qolbaq düzəltdi. O, qolbağı düzəltmək üçün 10 ədəd muncuqdan istifadə etdi. Nərgizin qolbağında neçə onluq muncuq var?

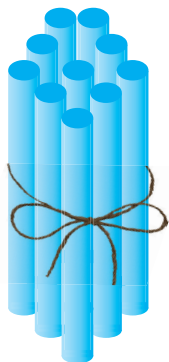
3 Hansı şəkildə say onluğa bərabərdir?

Yadda saxla:

Bir onluqda 10 təklik var.

1 Şəkildə 11 ədədi necə alınır?

10

1

1 1

on bir

$$10 + 1 = 11$$

1 onluq və 1 təklik – bu, 11 ədədidir.

2 1) Neçə yaşıl dairə var? Neçə qırmızı dairə var? Cəmi neçə dairə var?

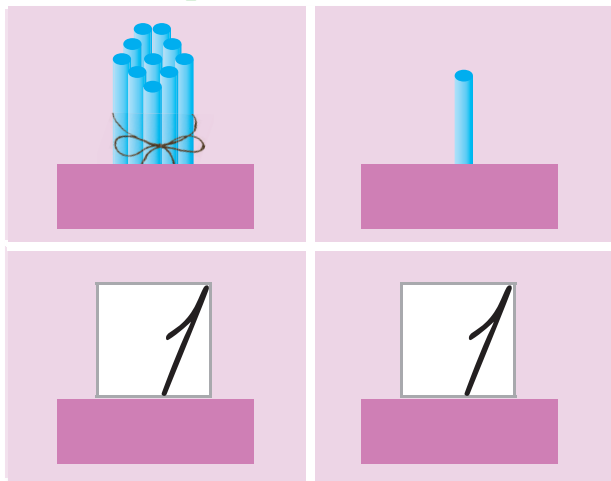
2) Qırmızı dairə sayca neçənci yerdədir?

3 11 ədədində neçə onluq, neçə təklik var?

onluq

təklik

$$11 = 1 \text{ onluq } 1 \text{ təklik}$$

$$11 = 10 + 1$$

1 Nümunəyə baxın və yazın.

11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11

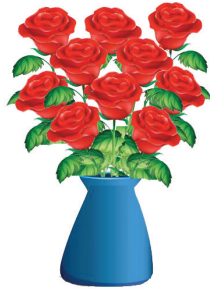

2 Cədvəl çəkin. Cədvəldə 1-dən 11-ə qədər olan ədədləri yazın.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11									

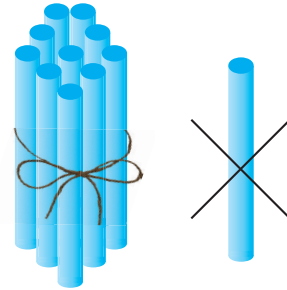

3 Bir güldanda 10 qızılgül, o biri güldanda isə 1 qızılgül var. İki güldanda cəmi neçə qızılgül var?

4 Partanın üstünə 11 çöp qoyun. Sonra 11 çöpdən 1 çöpü əlinizə götürün. Partanın üstündə neçə çöp qaldı?

Misalı yazın və həll edin: $11 - 1 = 10$

5 Tahirənin karandaşı vardı. O, rəfiqəsinə

1 karandaş bağışladı. Tahirənin neçə karandaşı qaldı?

6 Misalları həll edin.

$$10 + 1$$
$$8 + 2$$

$$10 - 1$$
$$10 - 6$$

$$2 - 2$$
$$0 + 5$$

$$10 - 5 + 1$$
$$6 - 3 + 2$$

1

1 ədədindən 11 ədədinə qədər, bir-bir artırmaqla sayın.
Verilmiş sıradə 11 ədədi neçənci yerdədir?
11 ədədindən əvvəlki ədəd hansıdır?

2

1 onluq olan ədədi deyın və yazın.
1 onluq və 1 təklik olan ədədi deyın və yazın.

3

1 3 5 9 10 11 ədədlərini çötkədə göstərin.

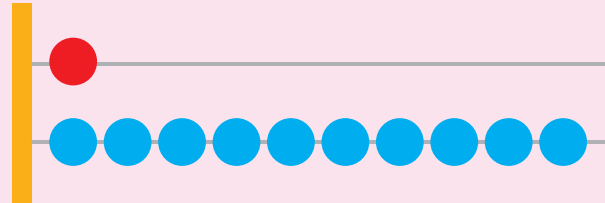

Çötkədə onluqlar yuxarıdakı, təkliklər aşağıdakı məftildə göstərilmişdir.

Yadda saxla:

Onluqlar

Təkliklər

4

Misalları həll edin.

$$11 - 1$$

$$9 - 4$$

$$10 - 7$$

$$10 + 1$$

$$5 + 5$$

$$6 + 4$$

$$4 - 4 + 3$$

$$2 + 8 + 1$$

$$11 - 1 - 6$$

5

Xətkeş üzərində 11 ədədini tapın. 11 ədədindən solda yerləşən ədədləri deyın. 11-dən əvvəl hansı ədəd gəlir?

- 1 Şəkildə neçə kvadrat və neçə üçbucaq var?
Kvadratların və üçbucaqların sayını bərabərləşdirin.

Yaz:

$11 > 10$

$10 < 11$

$11 = 11$

- 2 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarəsinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$3 * 4$
 $2 * 1$

$9 * 8$
 $4 * 5$

$11 * 10$
 $6 * 7$

- 3 Misalları həll edin.

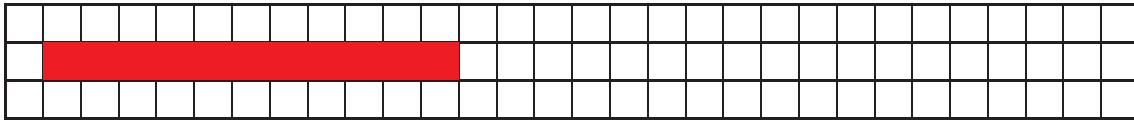
$3 + 3$
 $2 + 2$
 $6 + 2$

$7 - 7$
 $6 - 0$
 $0 + 8$

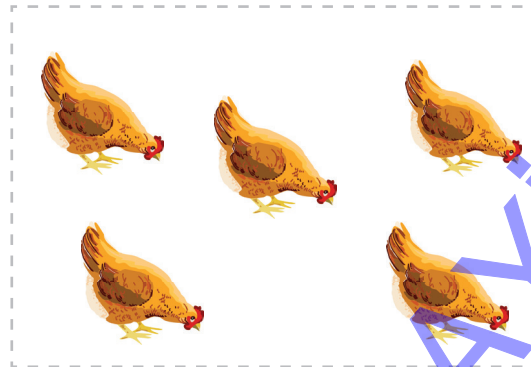
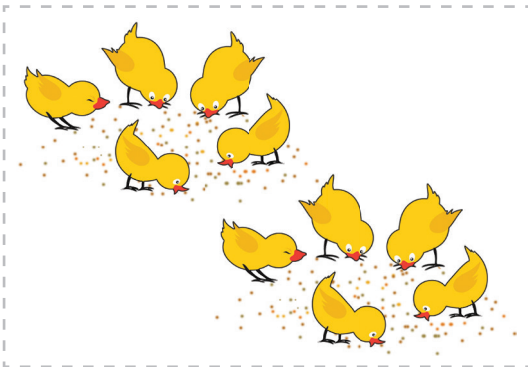
$10 - 3 - 4$
 $1 + 5 + 4$
 $9 - 2 - 2$

$2 - 2 + 3$
 $6 - 5 + 0$
 $3 + 3 - 1$

- 4 Nümunəyə baxın. Dəftərinizdə 11 damadan ibarət zolaq çəkin və qırmızı rənglə rəngləyin.

- 5 Neçə cücə var? Neçə toyuq var? Onların saylarına uyğun ədədləri yazın.

1 Nümunəyə uyğun misalları həll edin.

Nümunə: 5-dən 1 çıxın: $5 - 1 = 4$

5-in üzərinə 3 əlavə edin

4-dən 2 çıxın

3-ün üzərinə 2 əlavə edin

9-dan 4 çıxın

2 Alının 11 yaşı var. Əhməd ondan 1 yaş kiçikdir.
Əhmədin neçə yaşı var?

3 Misalları həll edin.

$3 + 1$

$7 - 2$

$4 + 4$

$8 + 2 + 1$

$4 + 0$

$8 - 4$

$6 - 6$

$11 - 1 - 3$

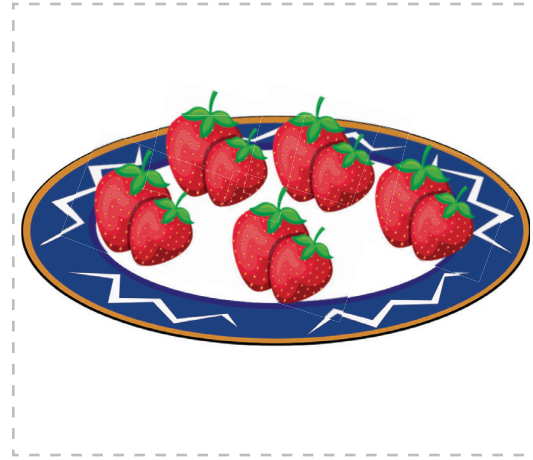
$5 + 3$

$2 + 4$

$9 + 1$

$4 + 1 + 5$

4 Kolda 11 çiyələk vardı. Çiyələklərdən 10-nu dərib boşqaba qoydular.
Kolda neçə çiyələk qaldı?

Yaz:

$11 - 10 = 1$

5 Misalları həll edin.

$9 + 1$

$10 - 1$

$10 - 9$

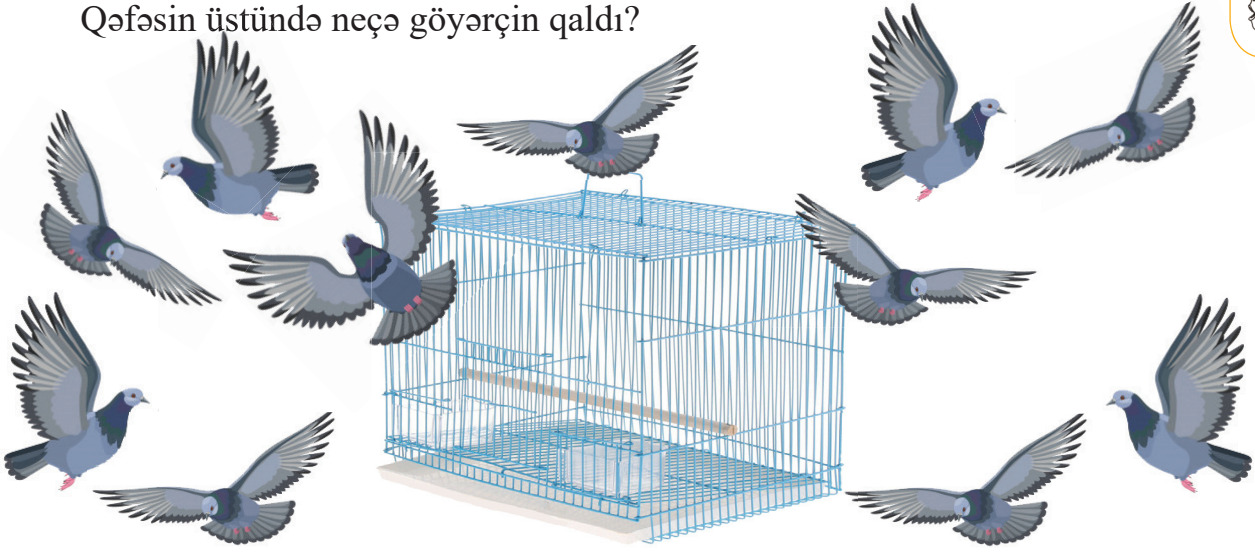

$10 + 1$

$11 - 1$

$11 - 10$

- 1 Qəfəsin üstündə 11 göyərçin vardı. Göyərçinlərin hamısı uçub getdi. Qəfəsin üstündə neçə göyərçin qaldı?

- 2 Hər bir ədədin sağ tərəfində növbəti ədədi yazın.

1, ... 3, ... 6, ... 8, ... 10, ...

- 3 Dəftərinizdə 10 ədəd yaşıl üçbucaq, 1 ədəd sarı üçbucaq çəkin. Cəmi neçə üçbucaq alındığını yazın. 11 ədədində onluğun altından iki xətt, təkliyin altından bir xətt çəkin.

- 4 Misalları həll edin.

$10 + 1$	$11 - 1$	$4 - 4 + 1$
$9 + 1$	$10 - 3$	$8 - 4 - 2$
$8 + 2$	$7 - 5$	$6 + 4 + 1$

- 5 Misalları həll edin.

1 Hər şəkildə neçə qəpik olduğunu hesablayın.

2 Mərdanın   pulu vardı. O, 10 qəpiyə dəftər aldı.

Mərdanın neçə qəpiyi qaldı?

3 Ədədləri 1-dən 10-a qədər iki-iki artırmaqla və iki-iki azaltmaqla sayın.

4 Buraxılmış ədədləri əlavə etməklə yazın:

1 , ... , 3 , 4 , ... , 6 , ... , ... , 9 , ... , 11

5 Misalları həll edin.

$7 + 3$

$4 + 5$

$9 - 3$

$10 + 1$

$2 + 6$

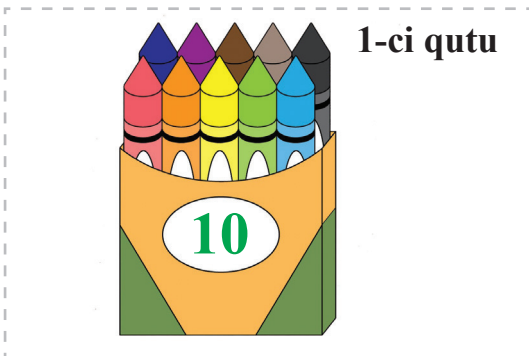
$6 + 4$

$8 - 4$

$11 - 1$

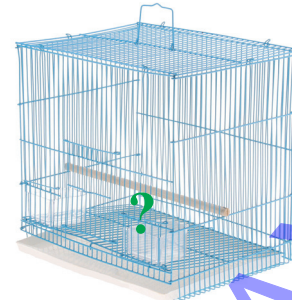

6 İkinci qutuda neçə karandaş var?

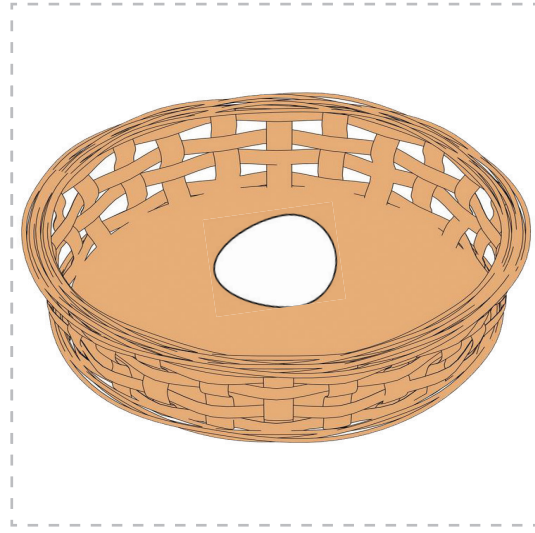
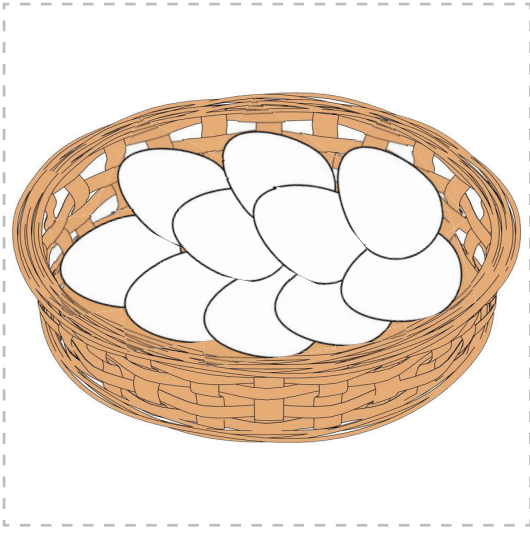

2-ci qutu

1 ədəd
çox

- 1 Bir sbtd 10 yumurta, o biri sbtd isə 1 yumurta var. İki sbtd cəmi neçə yumurta var?

- 2 Misalları həll edin.

$8 + 1$

$10 - 3$

$10 + 1$

$8 - 2 - 2$

$2 - 0$

$2 - 2$

$9 - 7$

$9 + 1 + 1$

$9 - 8$

$0 + 5$

$5 + 5$

$10 - 5 + 3$

- 3 Budaqda 11 armud vardı. 10 armudu drdilr. Budaqda ne armud qaldı?

- 4 Misalları hll edin.

$9 + 1$

$8 - 2$

$10 - 5$

$1 + 4 + 5$

$7 - 6$

$4 + 5$

$3 + 6$

$8 - 6 - 1$

$4 + 4$

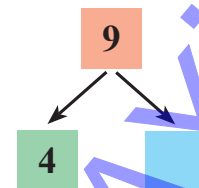
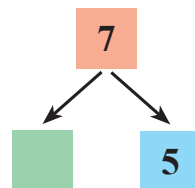
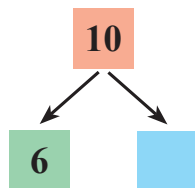
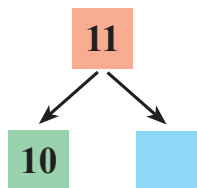
$7 + 0$

$9 - 9$

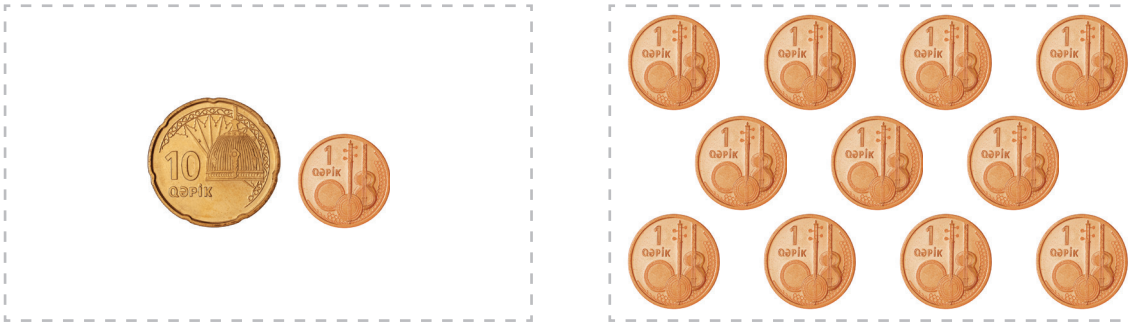
$6 - 5 + 2$

- 5 Sxemləri tamamlayın v yazın.

1 Şəkillərdəki qəpikləri hesablayın və yazın.

2 Nöqtələrin yerinə uyğun olan ədədləri yazın.

$$4 + \dots = 10$$
$$9 - \dots = 3$$

$$\dots + 1 = 11$$
$$11 - 1 = \dots$$

$$\dots + 2 = 10$$
$$10 - \dots = 2$$

3 Boş xanaya uyğun olan ədədi yazın.

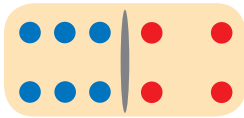
$$\square + 6 = 10$$
$$5 + \square = 8$$

$$7 + 4 = \square$$
$$11 - 1 = \square$$

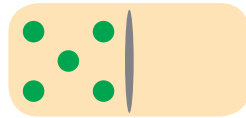
$$8 + \square = 9$$
$$\square + 9 = 10$$

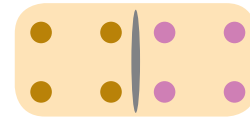
4 Domino daşlarının üzərindəki xalların cəmini tapın. Uyğun misalları yazın.

$$6 + 4 = \square$$

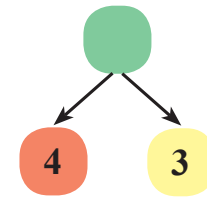
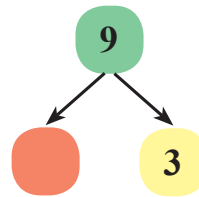
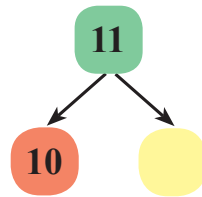
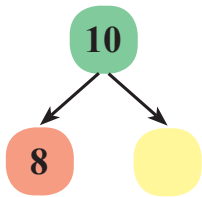
$$\square + 0 = \square$$

$$\square + \square = \square$$

5 Sxemləri tamamlayın və yazın.

6 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarəsinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$10 * 11$$
$$8 * 10$$

$$5 * 8$$
$$11 * 11$$

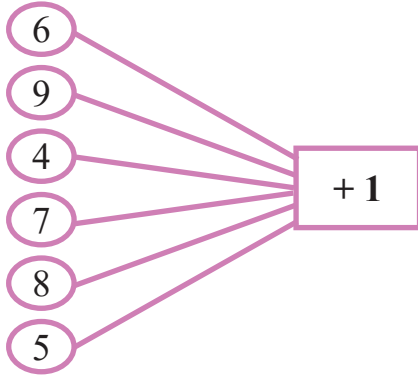
$$11 * 9$$
$$2 * 7$$

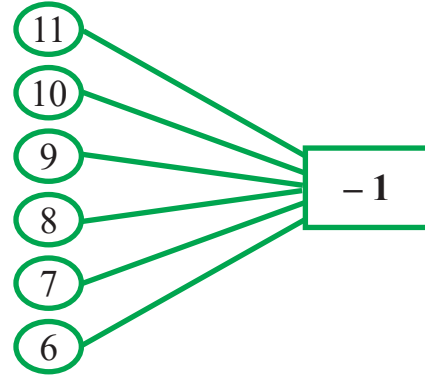
- 1 Nigarın 10 manat pulu var idi. Babası ona 1 manat da verdi. Nigarın neçə manat pulu oldu?

- 2 Misalları nümunəyə uyğun həll edin.

Nümunə: $6 + 1 = 7$

Nümunə: $11 - 1 = 10$

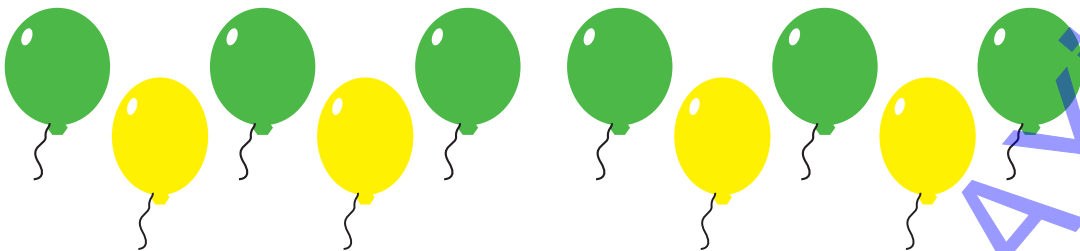

- 3 Misalları nümunəyə uyğun həll edin.

Vardı	Xərcləndi	Qaldı
		<i>Nümunə: $11 - 10 = 1$</i>
		?
		?

- 4 Sınıf otağını bəzəmək üçün şagirdlər 6 yaşıl şar və bundan 2 ədəd az sarı şar doldurdular. Şagirdlər neçə ədəd sarı şar doldurdular?

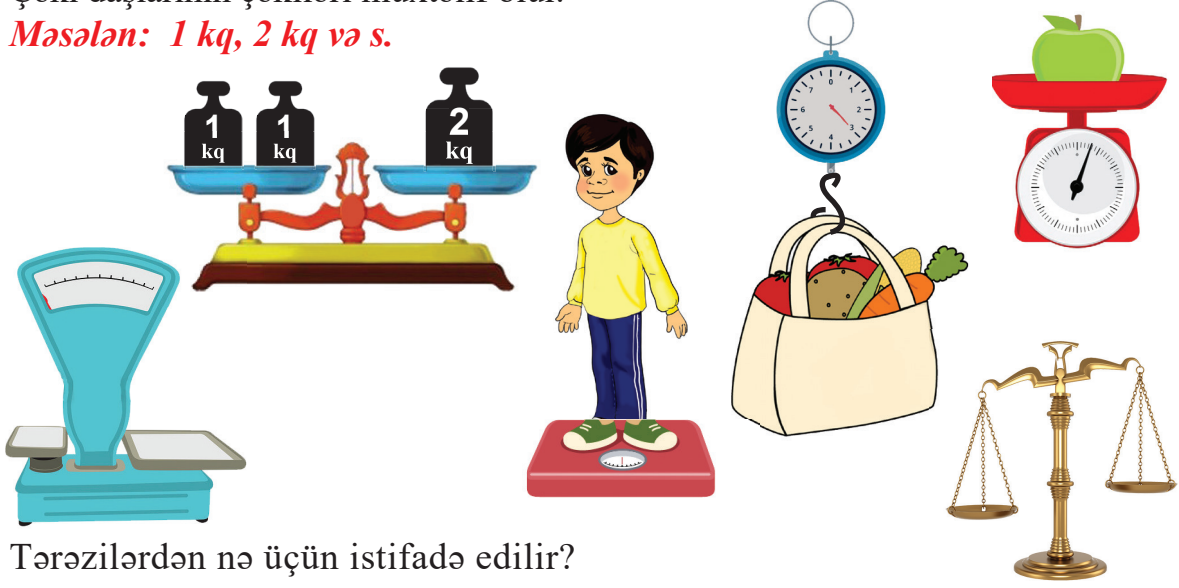

3

KÜTLƏ VAHİDİ - KILOQRAM. KÜTLƏNİN ÖLÇÜLMƏSİ

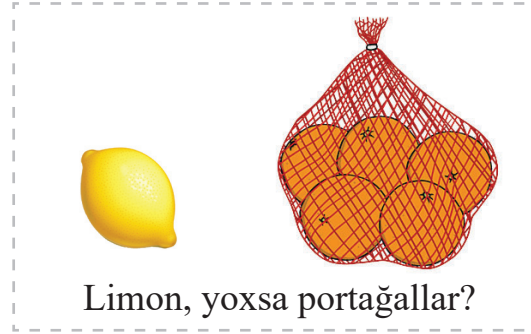
- 1 Əşyaların, ərzaqların kütləsi tərəzi ilə ölçülür. Gündəlik həyatda kütlə vahidi olaraq kiloqramdan daha çox istifadə edilir. Kiloqram sözü qısaca "kq" yazılır. Əşyaların kütləsini çəki daşlarının köməyi ilə də ölçmək olur. Çəki daşlarının çəkiləri müxtəlif olur.

Məsələn: 1 kq, 2 kq və s.

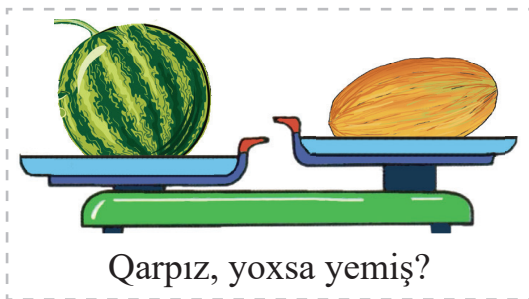

Tərəzilərdən nə üçün istifadə edilir?

- 2 Şəkillərə baxın: hansı ağırdır?

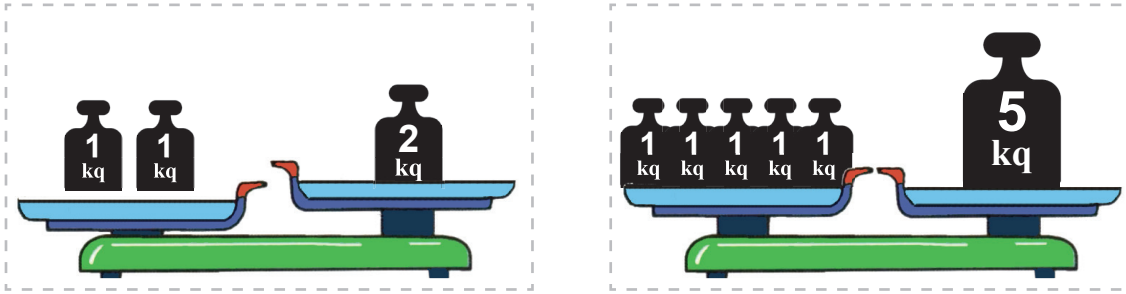
- 3 Şəkillərə baxın: hansı yüngüldür?

1 Hər çəki daşının kütləsini deyın və yazın.

2 Neçə dəfə 1 kq götürmək lazımdır ki, 2 kq, 5 kq alınsın?

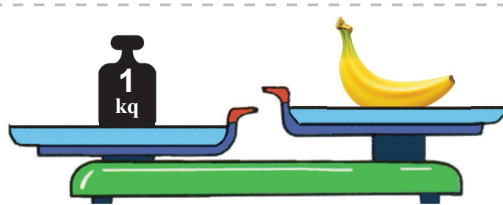

Yaz: →

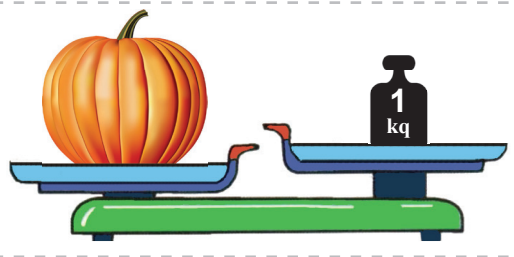
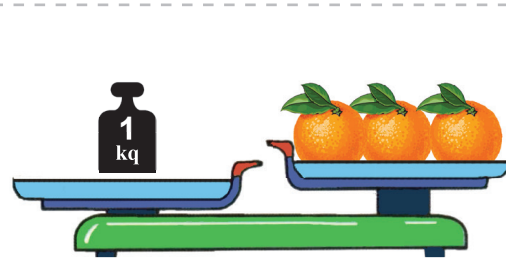
$$1 \text{ kq} + 1 \text{ kq} = 2 \text{ kq}$$

$$1 \text{ kq} + 1 \text{ kq} + 1 \text{ kq} + 1 \text{ kq} + 1 \text{ kq} = 5 \text{ kq}$$

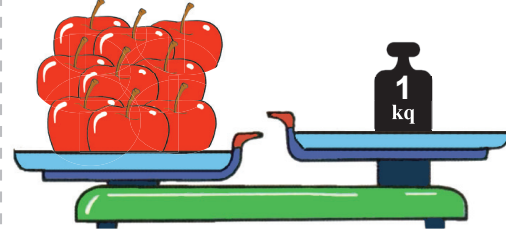
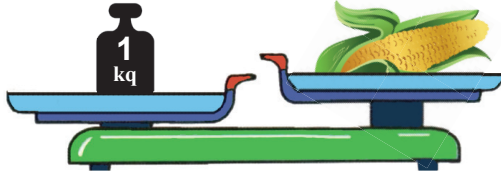
3 Şəkilə təsvir olunanları tərəzilərin vəziyyətinə görə “1 kq, 1 kq-dan yüngül, 1 kq-dan ağır” sözlərindən istifadə etməklə təqdim edin.

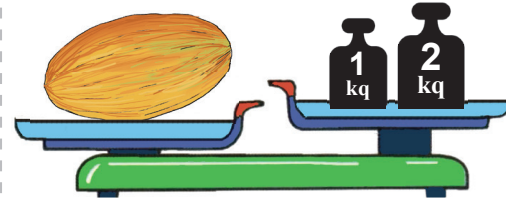
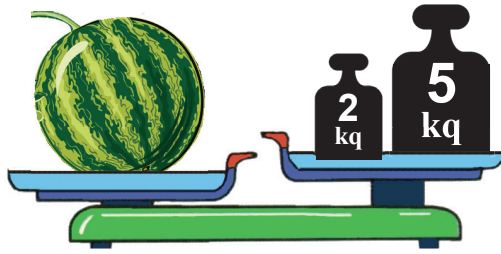
Məsələn: Banan 1 kq-dan yüngüldür.

- 1 Tərəzilərin vəziyyətinə görə, ərzaqların kütlələrini “1 kq-dan yüngüldür, 1 kq-dan ağırdır” sözlərindən istifadə etməklə müqayisə edin.

- 2 Qarpızın və yemişin kütləsini hesablayın və yazın.

- 3 Şəklə əsasən, kisədəki unun kütləsini hesablayın və yazın.

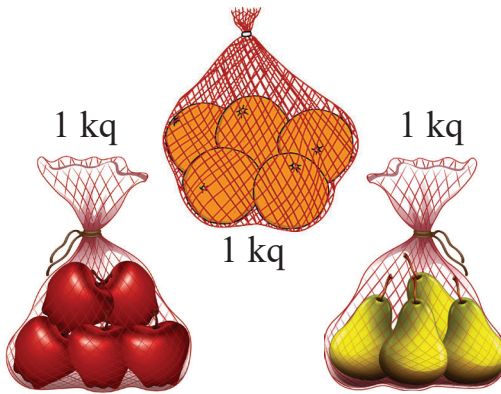

1 kq

qəndin
kütləsindən
10 kq çox

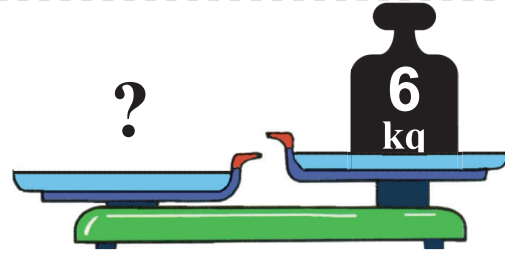
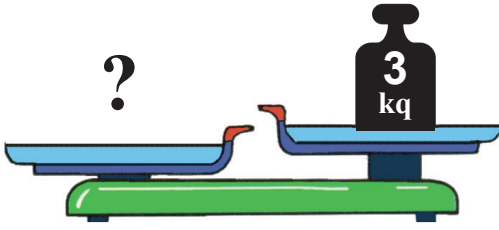
- 4 Nümunəyə əsasən, şəkildəki ərzaqların kütlələrini hesablayın.

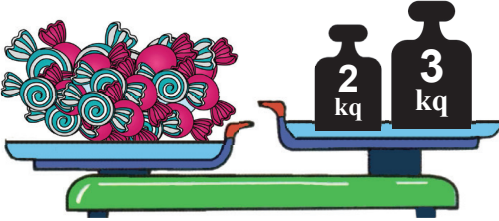
$$1 \text{ kq} + 1 \text{ kq} + 1 \text{ kq} = 3 \text{ kq}$$

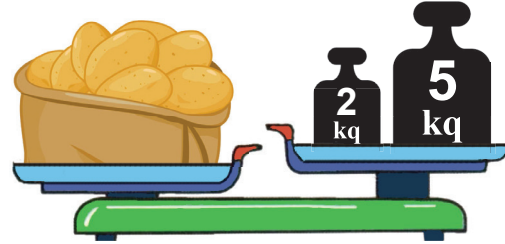
1 Neçə 1 kq-lıq çəki daşı götürmək lazımdır ki, 3 kq, 6 kq alınsın?

2 Şəkildəki əşyaların kütlələrini hesablayın və yazın.

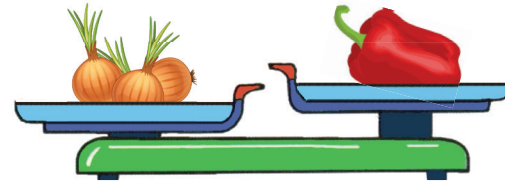
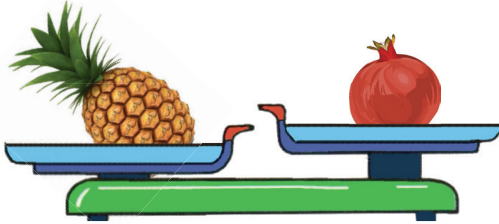
$$2 \text{ kq} + 3 \text{ kq} = \dots \text{ kq}$$

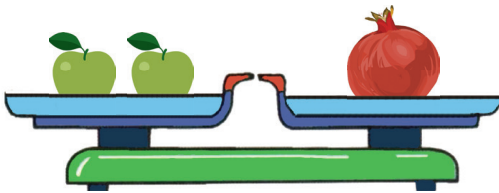
$$2 \text{ kq} + 5 \text{ kq} = \dots \text{ kq}$$

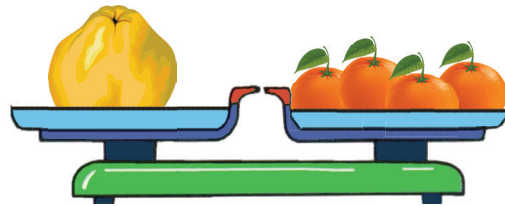
3 Hansı ağırdır: ananas, yoxsa nar; bibər, yoxsa soğanlar?

4 Tərəzinin vəziyyətinə görə cümlələri tamamlayın.

Bir nar ___ alma ağırlığındadır.

Bir heyva ___ naringi ağırlığındadır.

5 Misalları həll edin.

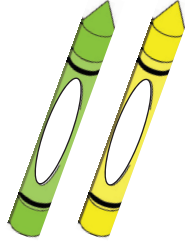
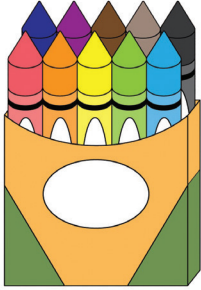
$$1 \text{ kq} + 1 \text{ kq}$$
$$2 \text{ kq} - 1 \text{ kq}$$

$$4 \text{ kq} - 2 \text{ kq}$$
$$3 \text{ kq} + 1 \text{ kq}$$

$$1 \text{ kq} + 1 \text{ kq} + 1 \text{ kq}$$
$$5 \text{ kq} - 2 \text{ kq} - 2 \text{ kq}$$

1 Şəkildə 12 ədədi necə alınır?

12

on iki

10

2

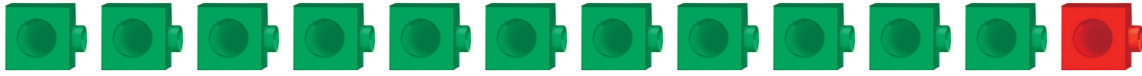
1 2

$$10 + 2 = 12$$

1 onluq və 2 təklik – bu, 12 ədədidir.

2 Neçə yaşıl leqo var? Neçə qırmızı leqo var? Cəmi neçə leqo var?

12 leqo necə alındı?

Yaz:

$$11 + 1 = 12$$

Yadda saxla:

11-in üzərinə 1 əlavə etdikdə 12 alınır.

3 12 ədədində neçə onluq, neçə təklik var?

onluq

təklik

1

2

$$12 = 1 \text{ onluq } 2 \text{ təklik}$$

$$12 = 10 + 2$$

1 Nümunəyə baxın və yazın.

12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12

2 Cədvəl çəkin. Cədvəldə 1-dən 12-yə qədər olan ədədləri yazın.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12								

3 Hər şəkildə neçə əşya var? Şəkillərə uyğun misallar yazın və həll edin.

$10 + 2 = \dots$	$10 + \dots = 12$	$\dots + 2 = 12$

4

1 ədədindən 12 ədədinə qədər, bir-bir artırmaqla sayın.

Verilmiş sırada 12 ədədi neçənci yerdədir?

12 ədədindən əvvəlki ədəd hansıdır?

5 Misalları həll edin.

$$0 + 4$$

$$3 - 3$$

$$6 - 0$$

$$10 - 1$$

$$11 + 1$$

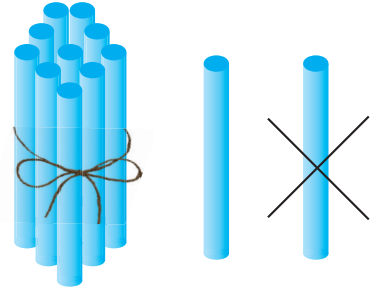
$$9 - 3$$

$$4 + 2 + 2$$

$$7 - 2 - 2$$

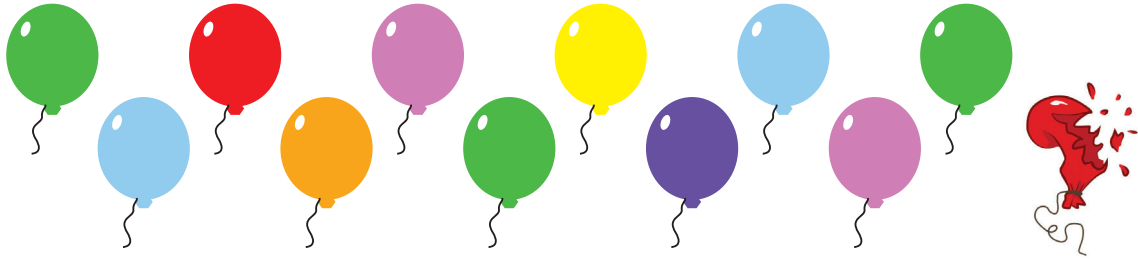
- 1 12 ədəd say çöpünü sayıb, partanın üstünə qoyun. Sonra 1 say çöpünü əlinizə götürün. Partanın üstündə neçə ədəd say çöpü qaldı? 11 ədədi necə alındı?

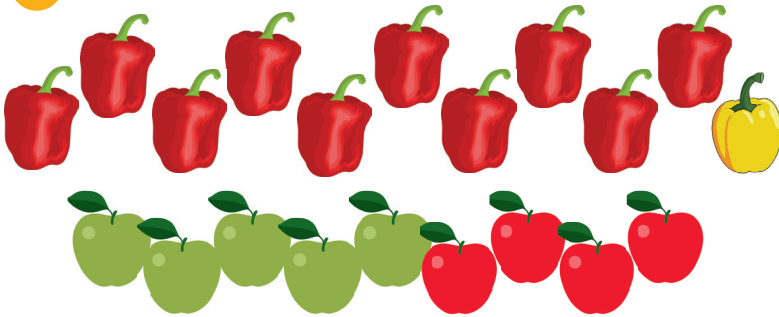
Yaz:

$$12 - 1 = 11$$

- 2 Aytacın 12 şarı vardı. Onlardan 1-i partladı. Aytacın neçə şarı qaldı?

- 3 Misalları həll edin.

$10 + 1$

$11 - 1$

$11 - 10$

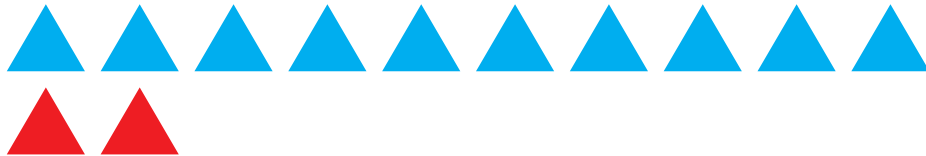
$5 + 4$

$9 - 4$

$9 - 5$

- 4 Nümunəyə baxın. Dəftərdə bir sırada 10 üçbucaq, o biri sırada isə 2 üçbucaq çəkin. Cəmi neçə üçbucaq çəkmisiniz?

- 5 Misalları həll edin.

$5 + 0$

$6 - 6$

$11 - 1$

$8 + 1 - 4$

$7 + 1$

$8 - 5$

$11 + 1$

$9 - 3 - 2$

$3 + 4$

$2 - 0$

$10 - 5$

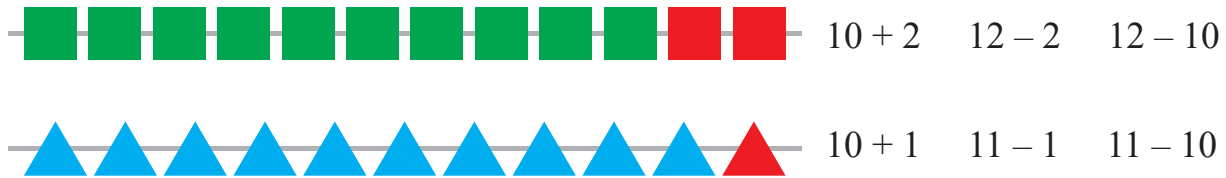
$6 + 2 + 2$

- 1 Səbətdə 10 alma və 2 heyva var.
Səbətdə cəmi neçə meyvə var?

- 2 Misalları həll edin.

- 3 Gülnaz 4 dərin boşqab və bundan 5 dənə çox dayaz boşqab yudu.
Gülnaz neçə dayaz boşqab yudu?

- 4 Nümunəyə uyğun ədədləri yazın.

Nümunə: 1 onluq = 10

- 5 Nöqtələrin yerinə buraxılmış ədədləri qoyun və yazın.

$$8 + \dots = 9$$
$$3 + \dots = 6$$

$$5 - \dots = 3$$
$$4 - \dots = 2$$

$$1 + \dots = 5$$
$$7 + \dots = 10$$

- 6 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarələrinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$2 * 0$$
$$4 * 5$$

$$8 * 8$$
$$10 * 9$$

$$9 * 7$$
$$4 * 4$$

$$11 * 10$$
$$10 * 12$$

- 1 Birinci şəkildə neçə pişik var? İkinci şəkildə neçə pişik var?
Cəmi neçə pişik var?

- 2 Ədədləri müqayisə edin. Ulduz işarələrinin yerinə “>, <, =” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$$3 * 2$$
$$0 * 1$$

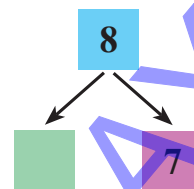
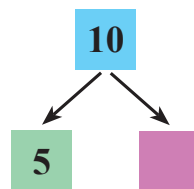
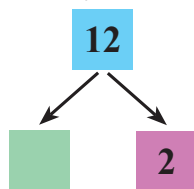
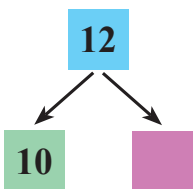
$$5 * 5$$
$$8 * 10$$

$$9 * 6$$
$$4 * 7$$

- 3 Hər xanadakı kubların sayını tapın və yazın.

$5 + 4 = 9$?	?

- 4 Sxemləri tamamlayın və yazın.

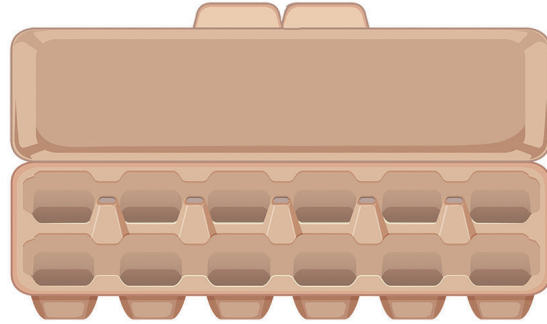
- 1 Partanın üstünə 12 say çöpü qoyun. Sonra say çöplərinin hamısını əlinizə götürün. Partanın üstündə neçə say çöpü qaldı?

Yaz:

$$12 - 12 = 0$$

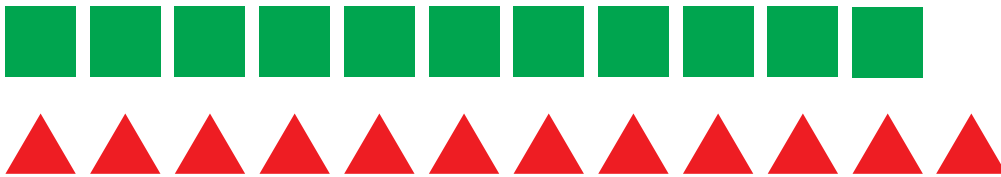
- 2 Qutuda 12 yumurta vardı. Yumurtaların hamısını bişirmək üçün göturdülər. Qutuda neçə yumurta qaldı?

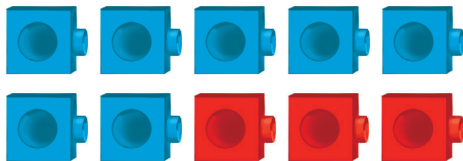
- 3 Şagirdlər texnologiya dərində 11 quş yuvası düzəltdilər. Sonra daha 1 quş yuvası düzəltdilər. Şagirdlər cəmi neçə quş yuvası düzəltdilər?

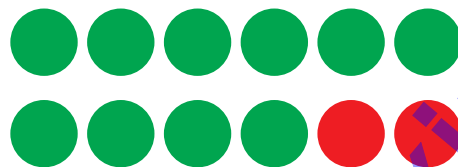
- 4 Şəkildə neçə kvadrat və üçbucaq var? Kvadratların və üçbucaqların sayını bərabərləşdirin.

- 5 Misalları həll edin.

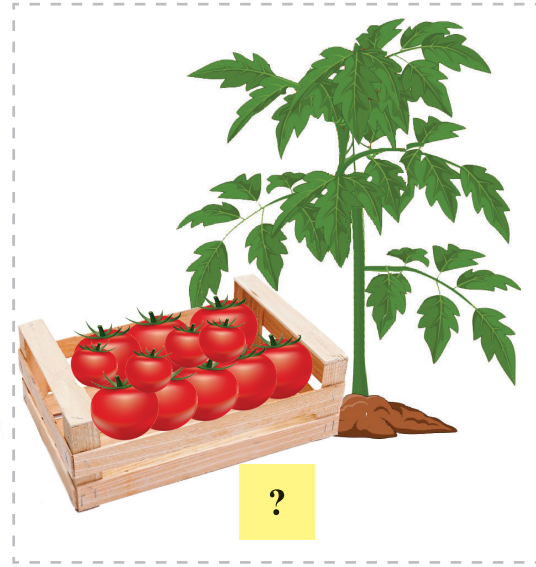
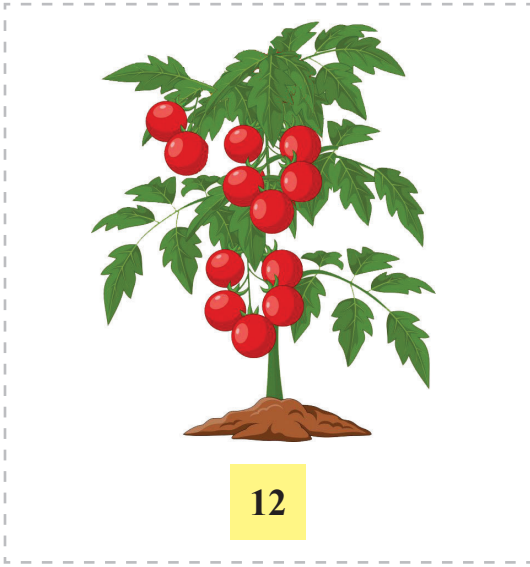
$$7 + 3$$
$$10 - 3$$
$$10 - 7$$

$$10 + 2$$
$$12 - 2$$
$$12 - 10$$

- 1 Pomidor kolunda 12 pomidor vardı və onların hamısını dərdilər. Kolda neçə pomidor qaldı?

- 2 Məktəbyanı sahədə işləmək üçün 11 susəpən və ondan 1 ədəd çox bel gətirdilər. Sahəyə neçə bel gətirdilər?

- 3 Buraxılmış ədədləri tapın və misalları həll edin.

$$0 + \dots = 3$$

$$5 - \dots = 0$$

$$10 - \dots = 8$$

$$5 + \dots = 10$$

$$9 + \dots = 10$$

$$8 - \dots = 5$$

- 4 Misalları həll edin.

$$5 + 6$$

$$7 + 3$$

$$10 + 1$$

$$10 - 2$$

$$11 + 1$$

$$10 + 2$$

$$7 + 5$$

$$8 + 4$$

$$9 + 3$$

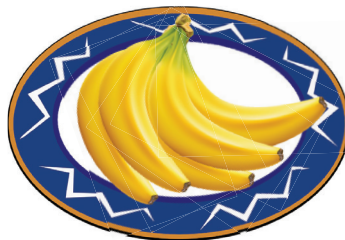
$$10 - 10$$

$$11 - 11$$

$$12 - 12$$

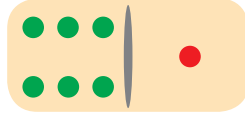
- 5 Boşqablardakı bananları sayın. Cəmi neçə banan oldu?

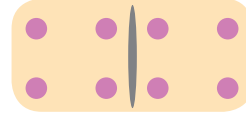
1 Misalları həll edin.

$$\begin{aligned}5 + 2 \\ 2 + 5 \\ 7 - 2 \\ 7 - 5\end{aligned}$$

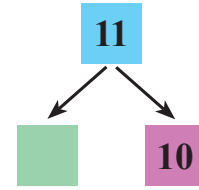
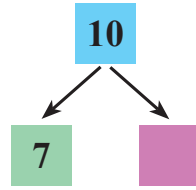
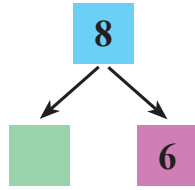
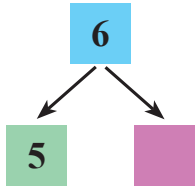
$$\begin{aligned}6 + 1 \\ 1 + 6 \\ 7 - 1 \\ 7 - 6\end{aligned}$$

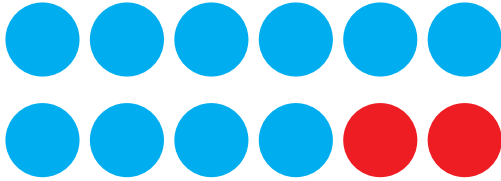
$$\begin{aligned}4 + 4 \\ 8 - 4\end{aligned}$$

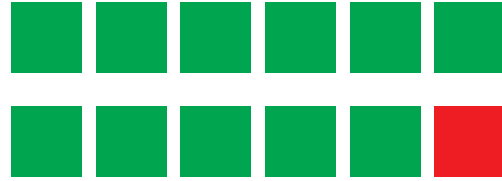
2 Sxemləri tamamlayın və yazın.

3 Misalları həll edin.

$$\begin{aligned}10 + 2 \\ 12 - 2\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}11 + 1 \\ 12 - 1\end{aligned}$$

4 Ədəd evlərini tamamlayın.

5 Vəlinin pulu vardı. O, 10 qəpiyə bir dəftər aldı.

Vəlinin nə qədər pulu qaldı?

1 Hər bir şəkildəki pulun miqdarını hesablayın və yazın.

$10 + 1 + 1 = 12$?	?

2 Misalları həll edin.

$6 - 6$

$11 + 1$

$9 - 1$

$3 + 3 - 2$

$5 + 0$

$10 - 2$

$7 + 2$

$7 - 2 - 1$

3 Ulduz işarələrinin yerinə “+ , -” işarələrindən uyğun gələnini yazın.

$6 * 4 = 10$

$8 * 2 = 10$

$10 * 2 = 12$

$6 * 4 = 2$

$6 * 3 = 3$

$10 * 10 = 0$

$10 * 2 = 8$

$8 * 2 = 6$

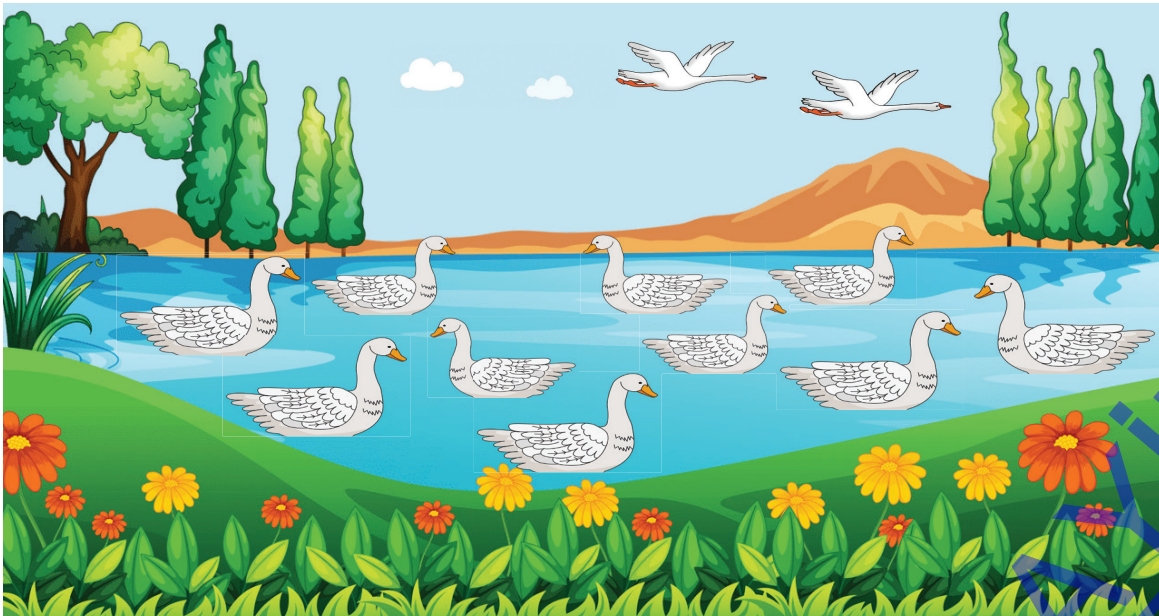
$12 * 12 = 0$

$5 * 5 = 10$

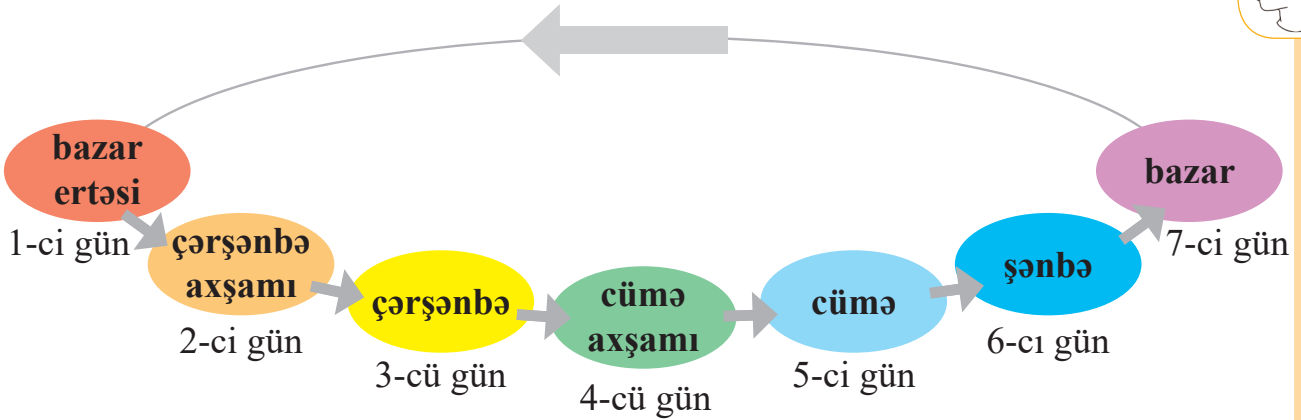
$6 * 3 = 9$

$11 * 1 = 12$

4 Göldə 12 qaz üzürdü. Qazlardan ikisi uçub getdi. Göldə neçə qaz qaldı?

1 Həftənin günlərini adlandırın. 1 həftədə neçə gün var?

Yadda saxla:

1 həftə 7 gündən ibarətdir.

2 İlin aylarını sıra ilə adlandırın. Bir ildə neçə ay var?
İlin ilk və son aylarının adlarını deyin.

1	yanvar	5	may	9	sentyabr
2	fevral	6	iyun	10	oktyabr
3	mart	7	iyul	11	noyabr
4	aprel	8	avqust	12	dekabr

Yadda saxla:

1 il 12 aydan ibarətdir.

3 İlin fəsillərinin adlarını deyin. Hər fəsildə neçə ay var?

Qış	Yaz	Yay	Payız
dekabr	mart	iyun	sentyabr
yanvar	aprel	iyul	oktyabr
fevral	may	avqust	noyabr

Yadda saxla:

1 ildə 4 fəsil, hər fəsildə isə 3 ay var.

4 İlin fəsillərinin adlarını deyin. Hər fəsildə neçə ay var?

LAYIHƏ

- 1 Biz hansı ayda məktəbə gedirik? Bəs yay tətili hansı ayda başlayır?
Yay tətili neçə ay davam edir?

- 2 Aşağıdakı geyim növlərindən hansı qış fəslində istifadə olunur?

- 3 Biz həftənin neçə günü məktəbə gedirik? Neçə gün istirahət edirik?
Məktəbə getdiyimiz həftənin günlərinin adını söyləyin.

- 4 Uşaqlar bazar ertəsi günü riyaziyyatdan 7 tapşırıq, çərşənbə axşamı isə bundan 3 tapşırıq az həll etdilər. Şagirdlər çərşənbə axşamı neçə tapşırıq həll etdilər?

- 5 Biz Novruz bayramını ilin hansı fəslində və hansı ayında qeyd edirik?

BURAXILIŞ MƏLUMATI

*Xüsusi məktəblərin
2-ci sinifləri üçün sadələşdirilmiş proqram əsasında hazırlanmış
Riyaziyyat fənni üzrə dərslik*

Tərtibçi heyət

Müəlliflər

**Könül Doxolova
Süleyman Kərimov
Yeganə Məmmədaliyeva
Həbib Kərimov
Farizə Nəbiyeva
Aygün Qasımova**

Layihə rəhbəri

Rəhilə Soltanqızı

Dizayner

Cəmilə Məmmədova

Texniki redaktor

Ruslan Mahmudov

Rəssam

Anara Hüseynova

Korrektor

Kəklik Məmmədova

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin qrif nömrəsi:

Müəlliflik hüquqları qorunur. Xüsusi icazə olmadan bu nəşri və
, yaxud onun hər hansı hissəsini yenidən çap etdirmək, surətini çıxarmaq
.elektron informasiya vasitələri ilə yaymaq qanuna ziddir

Formatı 70x100 ¹/₁₆. Həcmi ç.v. 9.

Şriftin adı və ölçüsü: məktəb qarnituru 12-14. Ofset çapı. Ofset kağızı.

Sifariş . Səhifə sayı 72. Tiraj: . Pulsuz. Bakı-2021

Əlyazmanın yığma verildiyi və çapa imzalandığı tarix:

Çap məhsulunu nəşr və istehsal edən:

Çaşıoğlu Eİ MMC

Bakı ş. M. Müşfiq küç., 2 A.

Tel. 502-46-91

LAYIHƏ